Disney

Ediție de LUX

ENCICLOPEDIA

33

Descoperă lumea distrându-te!

Viața la munte

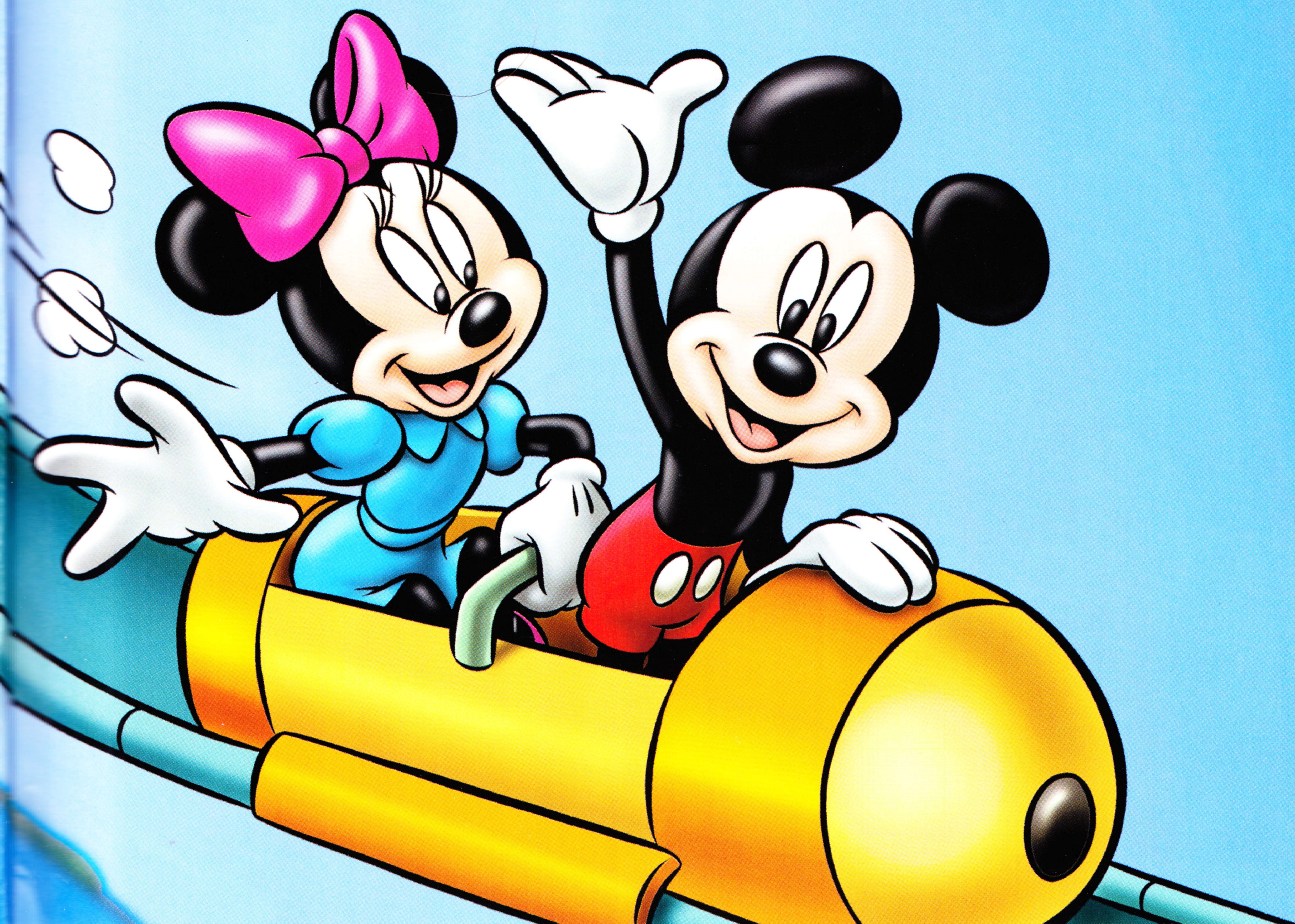
DeAGOSTINI

Disney

Enciclopedia

Descoperă lumea distrându-te!

Viața la munte

Cuprins

Introducere în „Viața la munte” 7

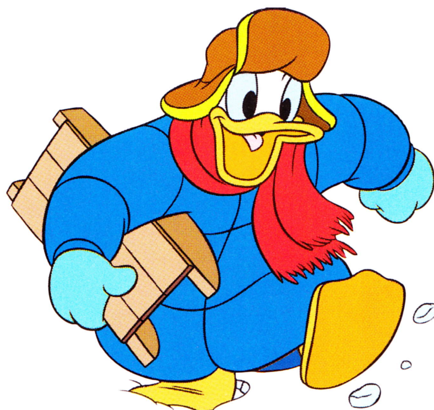
Cum ia naștere un munte? 8
Care este cel mai înalt munte din lume? 10
Ce este un sat de munte? 12
Cum recunoști un munte înalt? 14
Cum poți petrece iarna într-o cabană? 16
Ce este o stațiune termală? 18
Cât de periculos este muntele? 20
Ce este răul de munte? 22
Care este cauza amețelilor? 24
Ce este alpinismul? 26
La ce folosește echipamentul unui alpinist? 28
Care sunt primele victorii din alpinism? 30
Trebuie să fii sportiv pentru a face o drumeție? 32
Unde se practică raftingul? 34
Unde s-a inventat canioningul? 36
Ce sunt sporturile de iarnă? 38
Ce este o pârtie de schi? 40
În ce constă schiul fond? 42
La ce folosește un tun de zăpadă? 44
La ce folosesc rachetele pentru zăpadă? 46
Unde te poți da cu sania? 48
Ce fel de sănii mai există? 50
Cum poate fi traversat un munte? 52

INTRODUCERE ÎN

Viața la munte

Vino cu noi la munte, să urcăm pe cel mai înalt vârf, să vizităm satele pitorești și să poposim pe la cabane. Trebuie însă să avem grijă, pentru că pericole există la tot pasul. Fii prevăzător și echipează-te așa cum trebuie!

Muntele oferă senzații nemaiîntâlnite: aici poți practica sporturi extreme (cum ar fi raftingul sau canioningul) sau sporturi de iarnă, dar poți face și drumeții, bucurându-te de peisaje de vis și oferindu-ți o cură de aer curat.

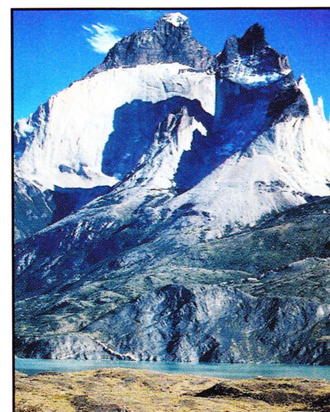
Cum ia naştere un munte?

Lanțurile muntoase se formează în locul de întâlnire a plăcilor scoarței terestre. Când două plăci continentale se ciocnesc, are loc o coliziune: rocile se încalecă și se cutează. Rezultă un proces lent de ridicare a lor. Așa s-au născut, de exemplu, munții Alpi.

Himalaya, în Tibet

Munții Anzi, în Chile

PLĂCILE CARE SE SCUFUNDĂ

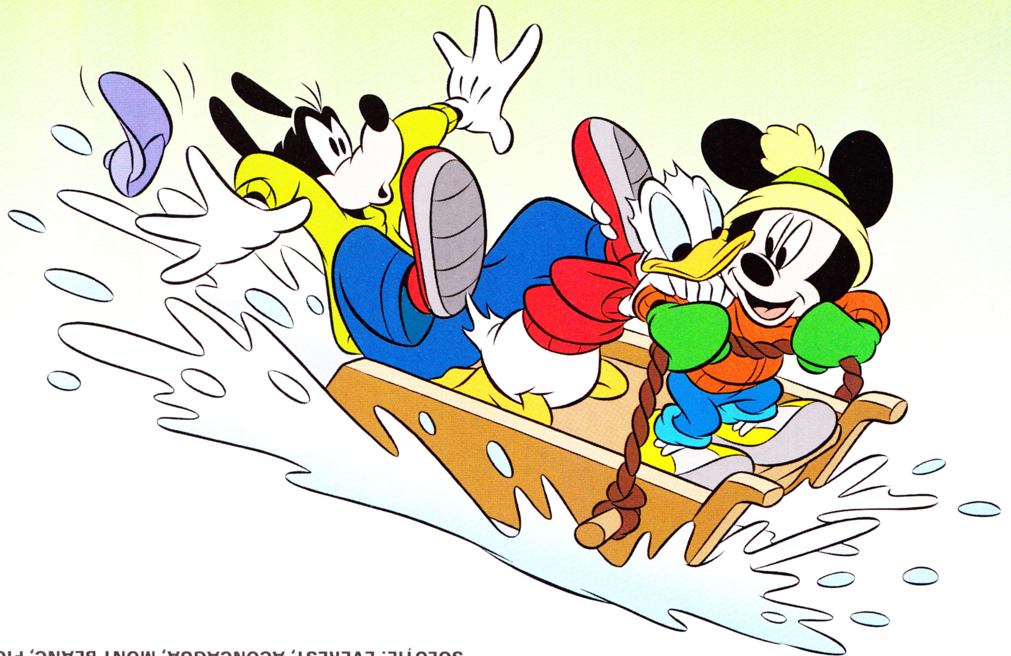
Când o placă aflată pe fundul oceanului, denumită placă oceanică, întâlnește una continentală, prima se scufundă sub cealaltă, ridicând-o pe cea continentală, apoi cutând-o, îndoind-o. Așa s-au născut munții Anzi. Placa oceanică care se scufundă sfârșește prin a se topi pe fundul oceanului, iar magma care se formează astfel urcă la suprafață, formând vulcani.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

UN TALMEŞ-BALMEŞ

Cunoşti suficient de bine lanţurile muntoase Pirinei, Himalaya, Anzi?
Încearcă să le aşezi în ordine descrescătoare, de la cele mai înalte la cele mai scunde.

Aconcagua (Anzi)
Pico Aneto (Pirinei)
Everest (Himalaya)
Mont Blanc (Alpi)

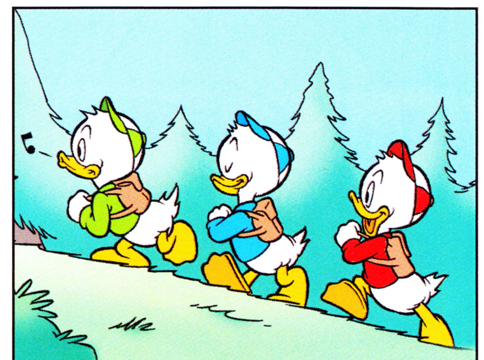

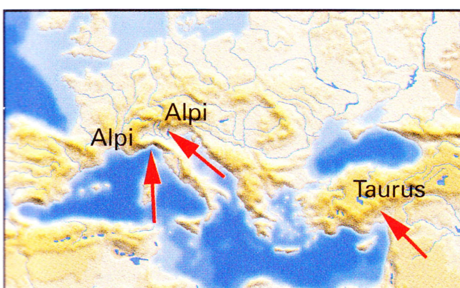
SOLUȚIE: EVEREST, ACONCAGUA, MONT BLANC, PICO ANETO

TOȚI CREȘTEM PUȚIN CÂTE PUȚIN...

Unii munți sunt foarte vechi, fiind atacați treptat de eroziune. Alții continuă să crească, de exemplu Mont Blanc-ul continuă și astăzi să se înalțe cu câte un mm pe an. Nu este mult. Dar durata vieții unui munte se calculează în milioane de ani, adică un km într-un milion de ani!

ŞTIAȚI CĂ...

TERMENUL „COLIZIUNE" SE REFERĂ LA O LOVIRE, O CIOCNIRE VIOLENTĂ ÎNTRE DOUĂ OBIECTE, DE EXEMPLU ÎNTRE DOUĂ MAŞINI.

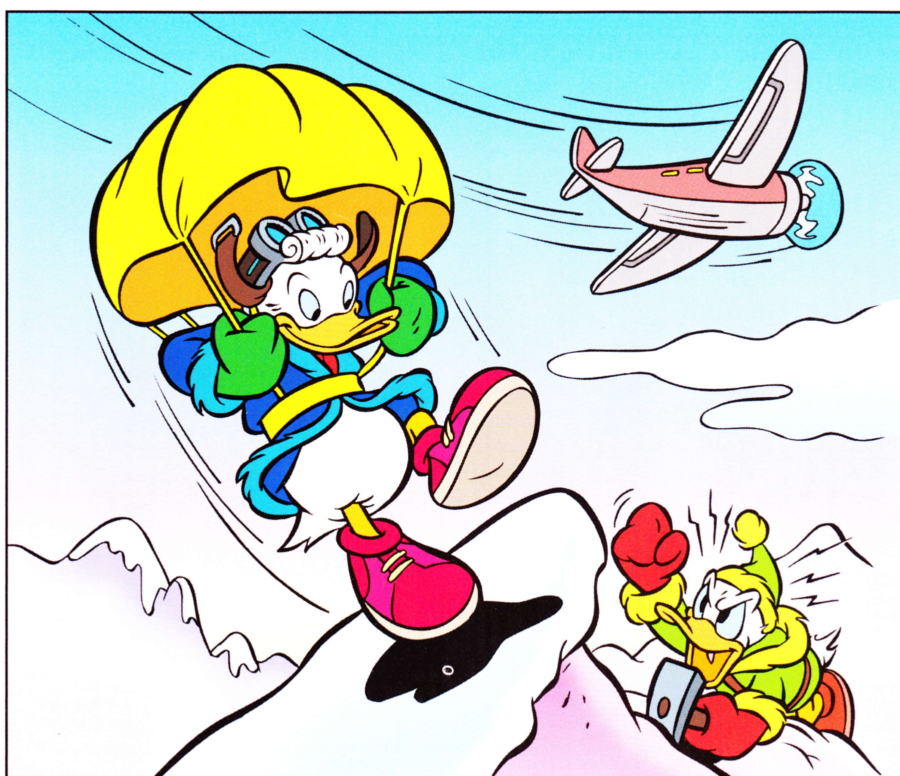

Care este cel mai înalt munte din lume?

Este foarte greu să măsori exact înălțimea unui munte. Un lucru este sigur: Everestul este cel mai înalt munte de pe Planetă, fiind supranumit „acoperișul lumii”. Cu peste 8 840 de metri înălțime, vârful său domină imensul lanț al munților Himalaya, între India și China. Un alpinist a fost chiar convins că l-a văzut odată pe Yeti, Omul Zăpezilor, în munții Himalaya. Yeti este un fel de maimuță mare și înfricoșătoare care mai este numit și Omul Zăpezilor sau Omul Pădurilor. Tu ce știi despre el?

ÎNVINS DE CĂTRE OM

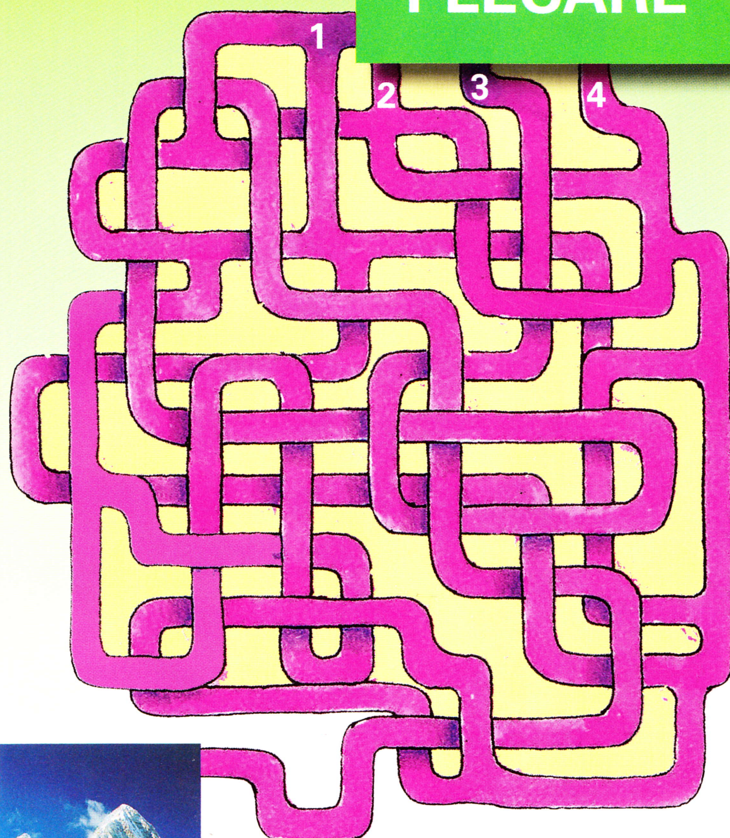
Sute de exploratori și-au găsit sfârșitul pe versanții abrupți și înghețați ai Everestului. Dar, pe 28 mai 1953, un alpinist foarte curajos și rezistent, Edmund Hillary, însoțit de priceputul său ghid Tensing Norgay, reușește să ajungă pe „acoperișul lumii”. Muntele Everest este în sfârșit cucerit de om!

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

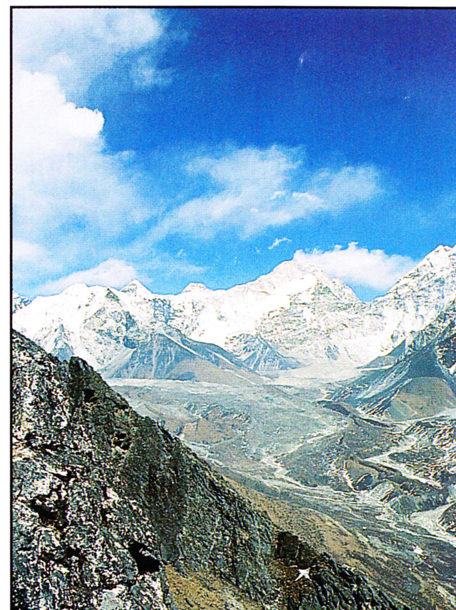
PISTA CORECTĂ

Dacă ai răbdare, vei găsi drumul care duce la Everest.

SOLUȚIE: DRUMUL CORECT ESTE DRUMUL NR. 3

Înălțimea fascinantă a Everestului îi atrage pe alpiniști: din 1953, acest munte a mai fost urcat de peste 600 de ori.

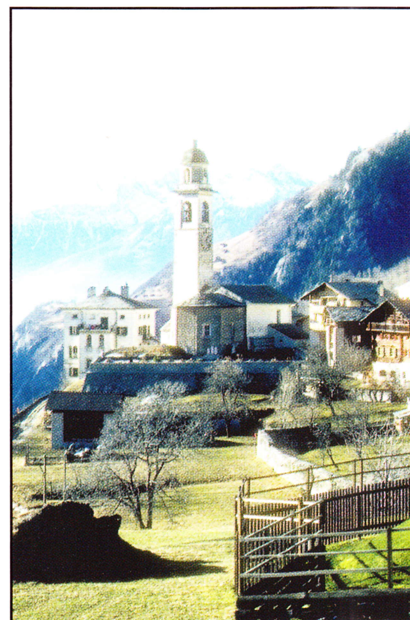
ȘTIAȚI CĂ...

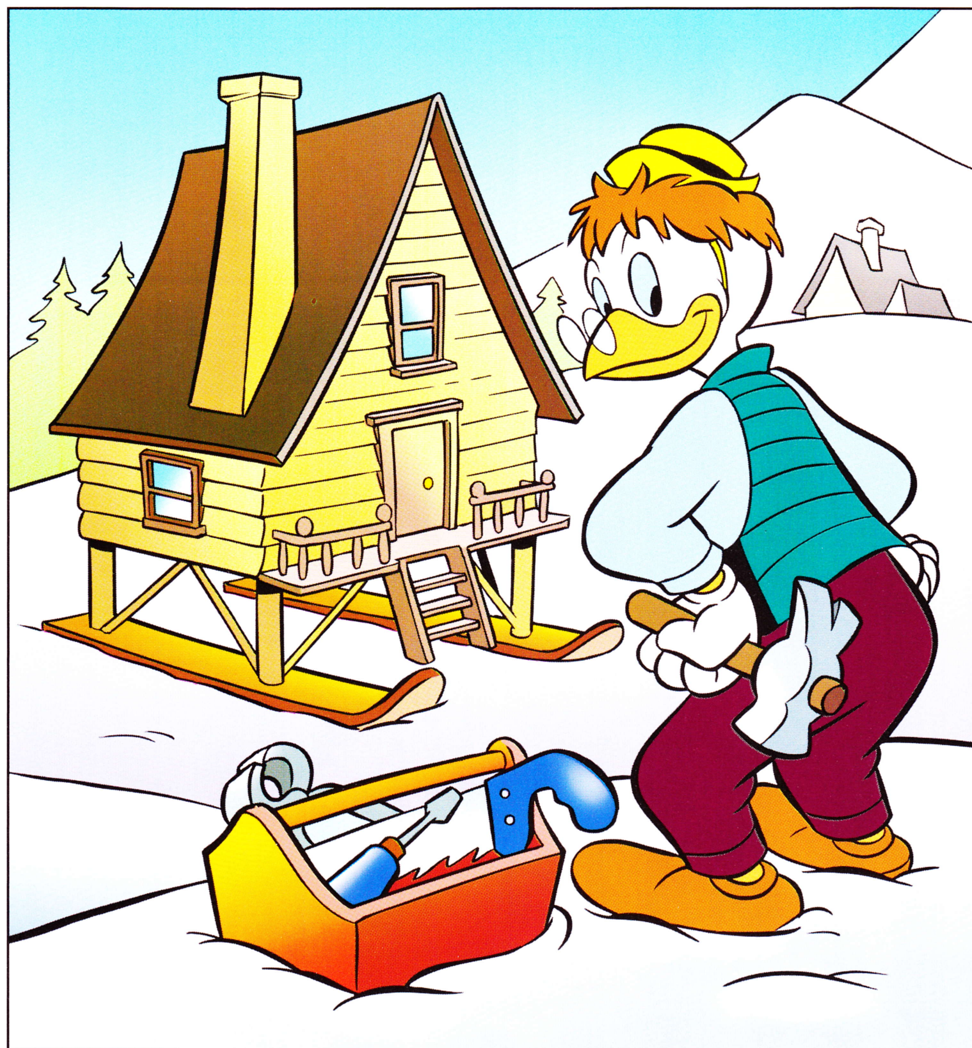
„ȘERPAȘ" ESTE DENUMIREA GHIDULUI MONTAN DIN HIMALAYA, DE ORIGINE TIBETANĂ.

Ce este un sat de munte?

Când vorbim despre un sat de munte, nu ne referim chiar la... munte! Aici, oamenii trăiesc de fapt la poalele muntelui, în văi și câmpii înalte, unde pământul poate fi cultivat. În zonele muntoase se află pășuni alpine, unde sunt răspândite, din loc în loc, mici cabane folosite pe post de locuință de vară.

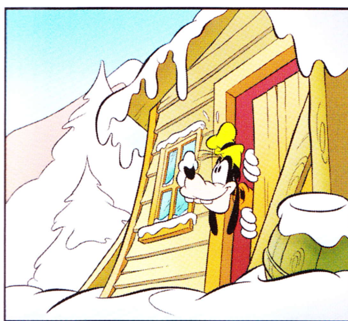

Un Sătuc Înghesuit

Pentru a-și putea construi satele, oamenii a trebuit să țină cont de relief și de climă. Astfel, satele erau așezate cel mai adesea în fundul văii, pe versantul însorit al muntelui, adică pe versantul sudic. Casele sunt destul de înghesuite, pentru a lăsa cât mai mult spațiu culturilor.

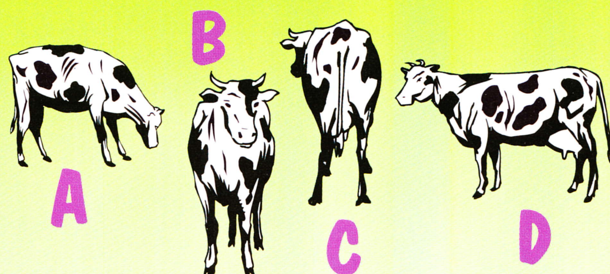

LA ADĂPOST DE FRIG

Într-o casă tradițională, totul este gândit astfel încât casa să reziste în fața rigorilor iernii. Oamenii trăiesc la parter, în bucătărie, unde se află și soba, precum și lângă grajd, aproape de căldura animalelor. La primul etaj, depozitul de fân izolează casa de frig. Tot aici sunt păstrate și depozitele de alimente pe timpul iernii.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

FIECARE CU UMBRA LUI

SOLUȚIE: 1 B, 2 D, 3 C, 4 E

ȘTIAȚI CĂ...

FUNDUL VĂII ESTE ZONA JOASĂ A VĂII, FOARTE ÎNTUNECATĂ IARNA DIN CAUZA UMBREI FĂCUTE DE VÂRFURILE MUNȚILOR ÎNVECINAȚI.

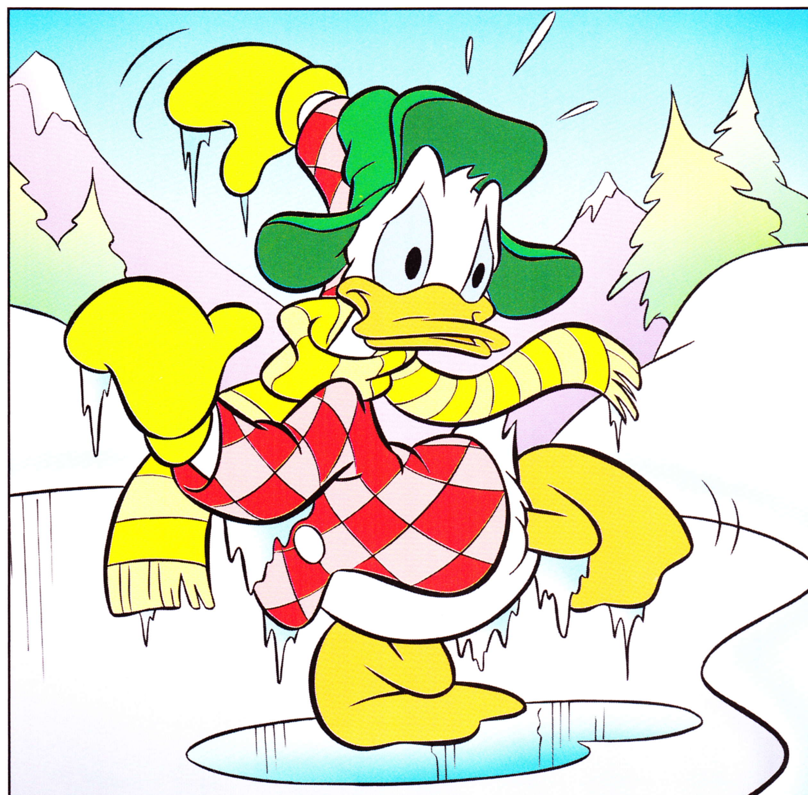
Cum recunoşti un munte înalt?

Putem vorbi despre un munte înalt când înălțimea sa pornește de la 2 800 de metri. În Franța, în munții Alpi, vârful Mont Blanc este înalt de 4 807 de metri. Însă lanțul Himalaya depășește recordul lumii cu vârful Everest, la o înălțime de 8 848 de metri. Alpiniștii escaladează stâncile și ghețarii vara, când vremea este frumoasă, și mai rar iarna, când este foarte periculos.

Gheţari şi zăpadă în zona alpină înaltă

VIAȚA PE UN MUNTE ÎNALT

Pe munții înalți nu mai cresc nici măcar brazi sau pini. Pe timpul verii, versanții stâncoși sunt acoperiți de gențiane, flori-de-colț sau rododendron. Până la 3 000 de metri pot fi întâlnite diverse animale sălbatice: mufloni, capre negre, marmote. Oamenii nu trăiesc aici: în aceste zone există doar adăposturi și refugii special construite pentru alpiniștii care rămân peste noapte pe munte.

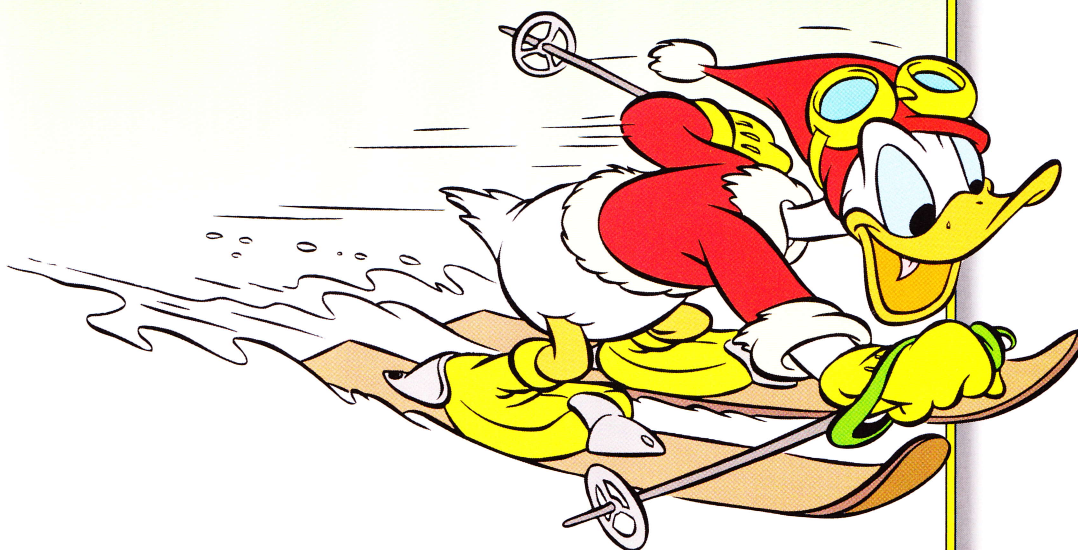
ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

SĂ MERGEM LA MUNTE

A Care este cel mai înalt vârf din lume?

1. Everest
2. Mont Blanc
3. Kilimanjaro

B Găseşte denumirea animalului care nu se potriveşte în lista de mai jos: Muflon – Capră neagră – Facocer – Marmotă – Vultur

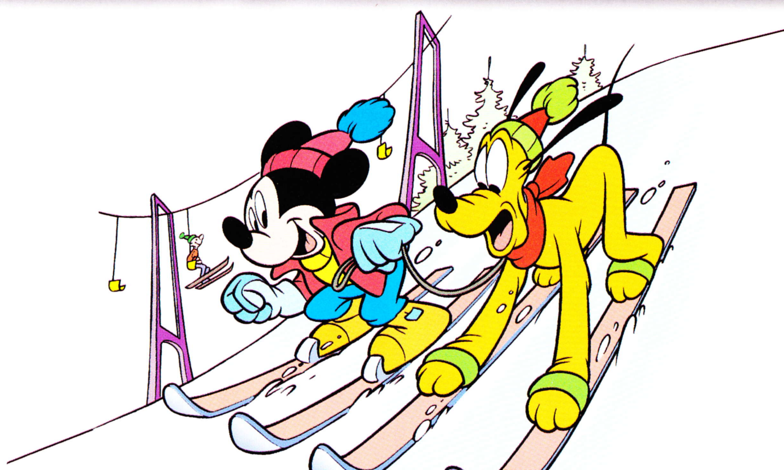

SOLUȚIE: A 1, B FACOCERUL, PENTRU CĂ ACEASTĂ SPECIE DE MISTREȚ NU TRĂIEȘTE LA MUNTE, CI ÎN ȚĂRILE CALDE.

SĂ URMĂM GHIDUL!

Versanții de pe munții înalți sunt foarte periculoși. Pentru a escalada acești munți, trebuie neapărat să fii însoțit de un ghid montan: doar el te poate îndruma în siguranță în afara potecilor și te poate scăpa de pericolul de a cădea în vreo crevasă.

ŞTIAȚI CĂ...

TERMENUL „CREVASĂ" SE REFERĂ LA O DESPICĂTURĂ ÎNTR-UN GHEȚAR MONTAN, CARE NU POATE FI MEREU OBSERVATĂ CU OCHIUL LIBER.

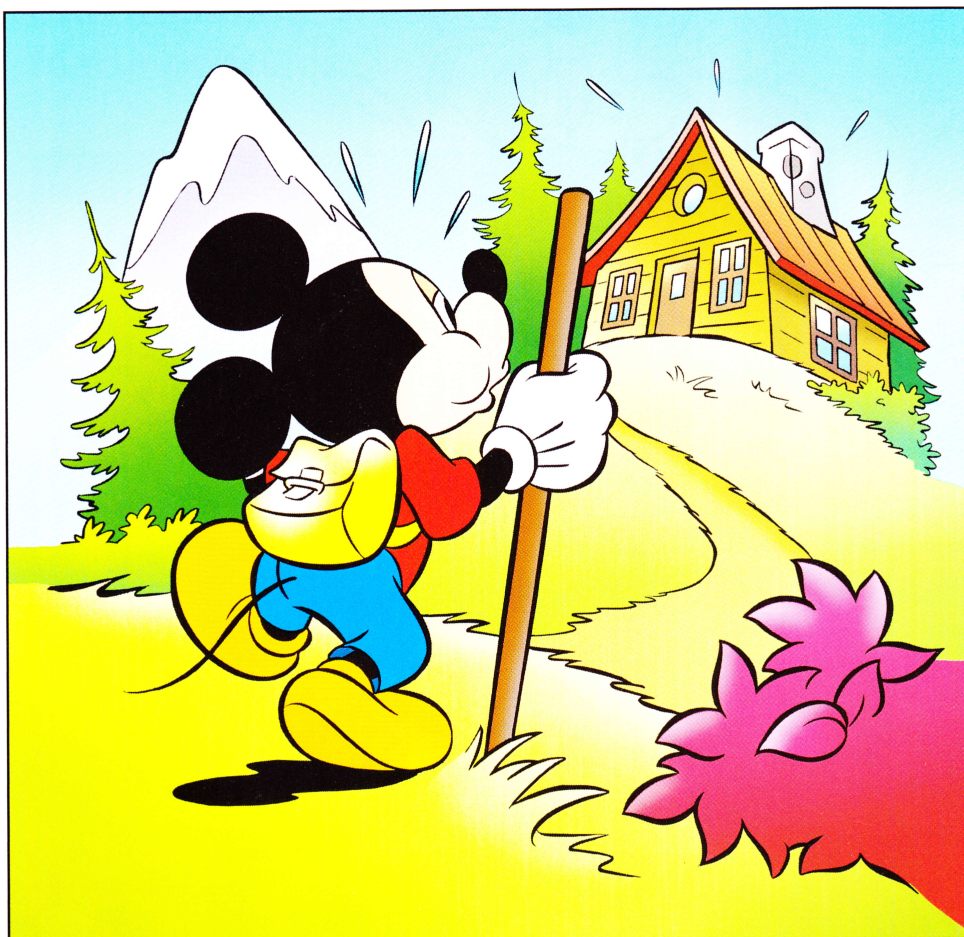
Cum poți petrece iarna într-o cabană?

O cabană este special construită pentru a rezista în fața rigorilor iernii de la munte. În primul rând, cabana este așezată spre sud: are ferestrele, ușa și balconul orientate spre soare. Cabana este astfel construită pe versantul sudic, acolo unde soarele este cel mai puternic. Fațada îndreptată spre nord nu are uși sau ferestre.

Cabane

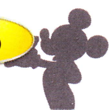

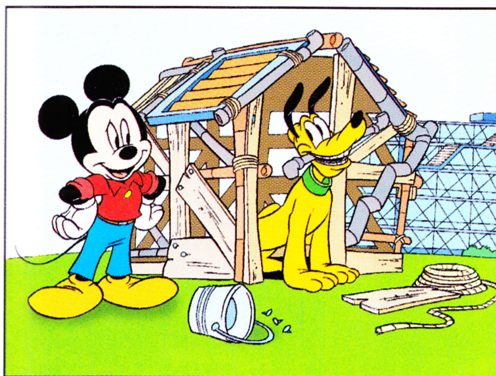

ADĂPOSTURI DE PRIMĂVARĂ

Pe vremuri, cabanele erau niște simple adăposturi construite din scânduri, răspândite pe pajiști sau grupate în cătune. Țăranii locuiau aici doar când era vreme frumoasă, când își aduceau animalele la pășunat. Cabanele au devenit apoi, treptat, adevărate case din lemn.

SĂ CONSERVĂM CĂLDURA

La o cabană de munte, planul înclinat al acoperișului care ajunge uneori până la sol folosește la reținerea zăpezii: un strat gros de zăpadă este un bun izolant, la fel cum sunt fânul și paiele. Din acest motiv, pe vremuri, fânul și paiele erau depozitate în podul casei.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

JOCUL DE-A CASA

Cabana este o casă construită la munte. Cu ajutorul definiţiilor sau al indiciilor de mai jos, încearcă să descoperi denumirea celorlalte tipuri de case.

1. O casă cu acoperişul din paie este o c...
2. O casă mică este o c...
3. O casă cu acoperişul înclinat până aproape de sol este o...

SOLUȚIE: 1. COLIBĂ 2. CĂSUȚĂ 3. CABANĂ

Cabane tipice de munte din Austria

ȘTIAȚI CĂ...

CEA MAI ÎNALTĂ CABANĂ DIN ȚARA NOASTRĂ ESTE CEA DE PE VÂRFUL OMU, SITUATĂ LA O ALTITUDINE DE 2 505 DE METRI.

Ce este o stațiune termală?

Stațiunile termale sunt construite acolo unde izvorăsc apele termale. Aceste izvoare sunt de multe ori calde: unele au chiar 200-300°C. Aceste ape sunt îmbogățite cu multe minerale, benefice pentru sănătate.

Insula Sf. Lucia, Caraibe

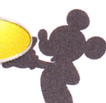
Stațiunea Eger, Ungaria

NUMEROASE PROPRIETĂȚI BENEFICE

Apele minerale contribuie la curățarea organismului în interior și la revigorarea sa. Acestea au proprietăți diferite, în funcție de cantitatea conținută de fier, iod sau brom... Mai sunt folosite și la tratarea unor probleme de sănătate. Pacienții care urmează aceste cure beau apă termală în fiecare zi, fac băi de nămol sau dușuri cu apă termală pentru hidromasaj.

STAȚIUNILE TERMALE DIN ANTICHITATE

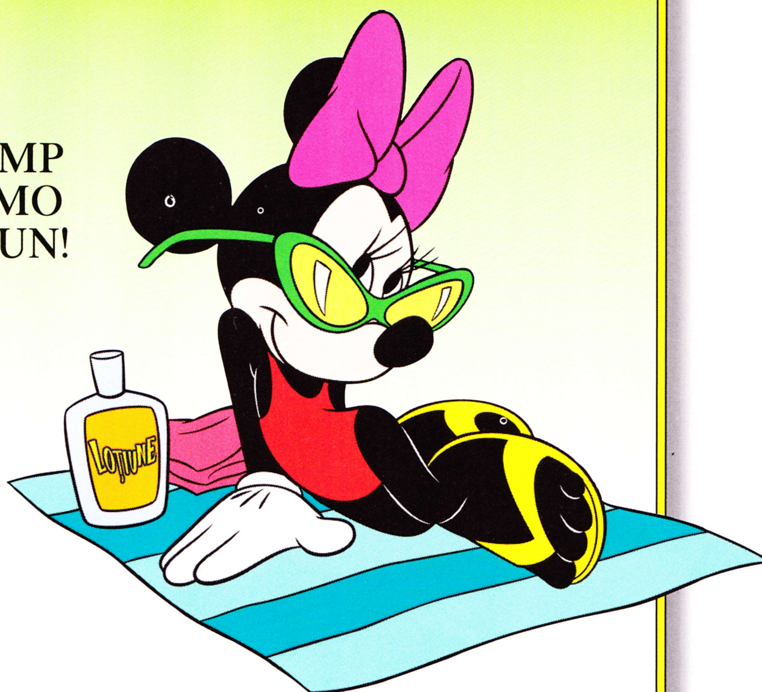
În Antichitate existau terme, adică locuri special amenajate unde oamenii veneau pentru a face baie în ape minerale. Aici ei își tratau problemele de sănătate. Romanii au fost cei care au construit cele mai multe terme.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

CUVINTELE LIPITE

Minnie a plecat într-o staţiune termală pentru a se reface. Ea i-a trimis veşti lui Mickey, însă toate literele au ajuns lipite unele de altele!

AMFĂCUTDEJAOÎMP
ACHETARECUNĂMO
LŞIEUNÎNCEPUTBUN!

SOLUTIE: AM FĂCUT DEJA O ÎMPACHETARE CU NĂMOL ŞI E UN ÎNCEPUT BUN!

ŞTIAȚI CĂ...

O CURĂ TERMALĂ ESTE O METODĂ DE TRATAMENT SAU DE RELAXARE CU AJUTORUL APELOR TERMALE.

Cât de periculos este muntele?

La munte, când schiezi sau când te plimbi, trebuie să fii foarte prudent. Există multe locuri periculoase: grohotișuri, prăpăstii, plăci de zăpadă... Nu trebuie să te aventurezi dacă nu te-ai informat bine înainte. Acest lucru este foarte important, deoarece ajutoarele intervin de obicei mai greu.

Elicopterul vine în ajutorul victimelor unei avalanșe.

Ajutor acordat unui alpinist căzut

Înainte de a porni

În primul rând, nu trebuie să pleci singur, trebuie să ai pe cineva care ar putea chema ajutoarele în caz de accident. Mai trebuie să ai cu tine și o trusă de prim ajutor și să consulți buletinul meteo: nu trebuie să pleci la drum dacă se anunță vreme urâtă, nici după ce a nins mult, deoarece există riscul producerii unei avalanșe.

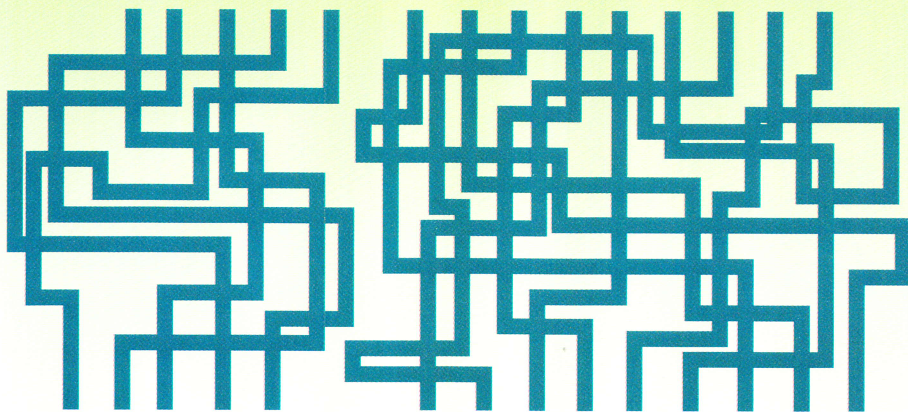

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

UN SALVATOR PE PATRU PICIOARE

Dacă urmezi fiecare pârtie a salvamontiştilor, vei putea aşeza literele în ordine şi vei afla numele unui ajutor foarte preţios folosit de aceştia.

1 2 3 4 5   1 2 3 4 5 6 7 8 9

E I C Â N S A I A R R E D N B T N

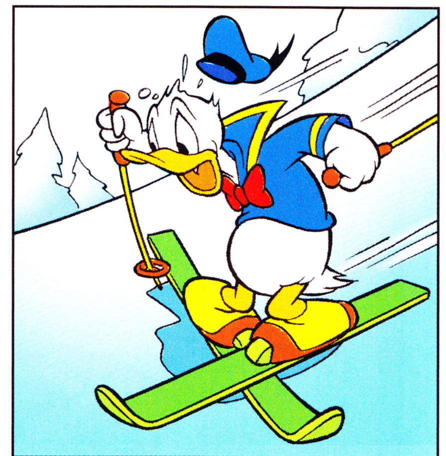

SOLUTIE: CÂINE SAINT BERNARD

ECHIPA DE SALVARE DE PE MUNTE (SALVAMONT)

Un instructor de schi care predă cursuri poate acorda ajutor pe munte în caz de pericol, deoarece deține un permis de prim ajutor. Într-o stațiune de schi mai sunt și alți oameni care pot face acest lucru: ei sunt jandarmii sau pompierii. Și cei care lucrează pe pârtiile de schi mai pot acorda ajutor. Ei sunt cei care evacuează răniții.

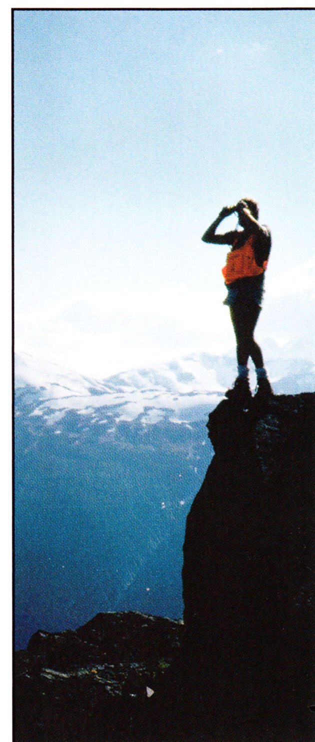
ŞTIAȚI CĂ...

GROHOTIŞUL ESTE O GRĂMADĂ DE STÂNCI PRĂVĂLITE DE PE MUNTE.

Ce este răul de munte?

Cu cât altitudinea este mai mare, cu atât aerul este mai rarefiat. La 4 000 de metri înălțime, există de două ori mai puțin oxigen decât la malul mării! Aici este foarte greu să respiri, drept urmare obosesești mult mai repede atunci când mergi. Acesta este răul de munte, care se manifestă prin dureri de cap, oboseală excesivă, greață. Uneori chiar mult mai grav!

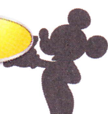
Expedițiile la munte trebuie să fie minuțios pregătite.

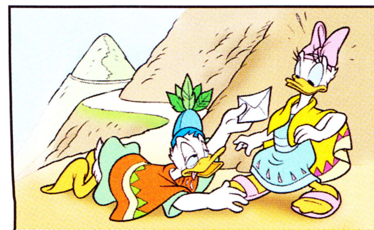
ORICINE POATE SUFERI DE RĂU DE MUNTE

Chiar și alpiniștii cei mai antrenați pot suferi de rău de munte. Poate din cauza întrecerii pentru a ajunge primul în vârful muntelui. De la 1 000 de metri în sus, ei trebuie să facă pauze mai dese; peste 3 500 de metri, sunt sfătuiți chiar să nu urce mai mult de 500 de metri pe zi.

... de MUNTE?

... trebuie să urci încet ... corpul se poate obișnui treptat cu ... corpul se adaptează. Oamenii ... precum ghizii din ... de foarte mult timp.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

DIN RĂU ÎN MAI RĂU!

Ce te doare când suferi de:

1. torticolis
2. migrenă
3. anghină
4. otită
5. greaţă

SOLUȚIE: 1. CEAFA 2. CAPUL 3. GÂTUL 4. URECHILE 5. STOMACUL

Aerul este foarte curat la mare înălțime, însă mult mai rarefiat!

ŞTIAȚI CĂ...

ATUNCI CÂND NU TE SIMȚI BINE ŞI ÎȚI VINE SĂ VOMIȚI, SUFERI DE STĂRI DE GREAȚĂ.

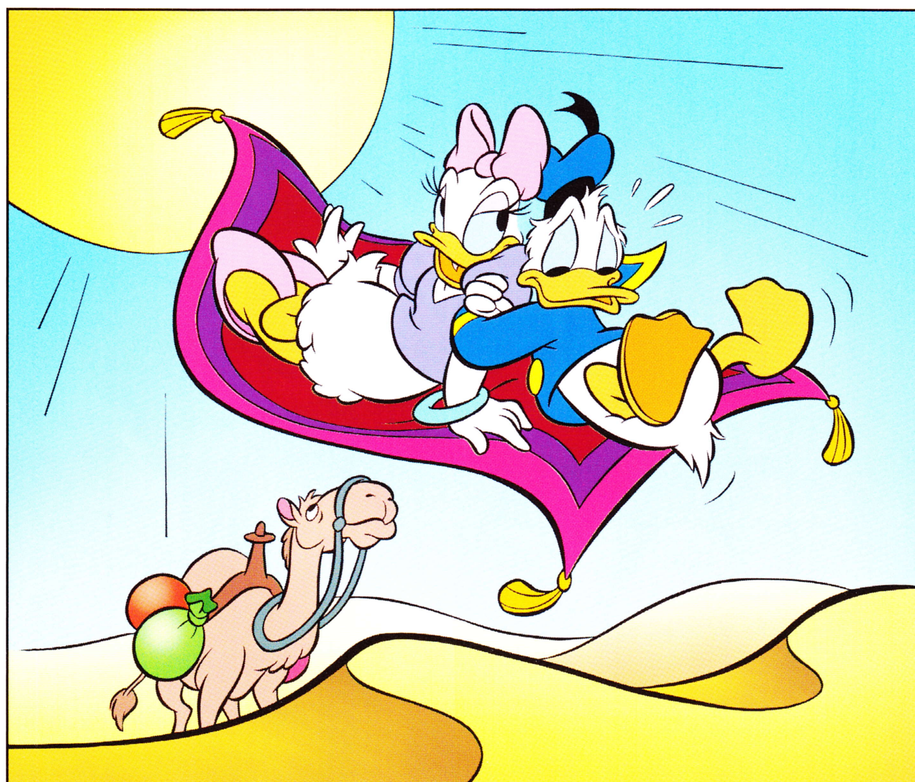

Care este cauza amețelilor?

În vârful unui munte, la ultimul etaj al unui bloc sau în vârful Turnului Eiffel, unele persoane suferă de vâjâit de urechi și accelerarea pulsului. Ele au impresia că își pierd echilibrul și că vor cădea în gol: aceasta este starea de amețeală. Creierul uman ne controlează toate activitățile, precum și funcțiile îndeplinite de organism, prin trei sisteme legate de simțul văzului, al auzului (urechile) și al mușchilor. Orice problemă care intervine în aceste trei sisteme duce la tulburări de echilibru.

FRICA DE GOL

Amețeala te poate cuprinde atunci când ești pe telescaun, într-un teleferic, în mașină, pe un drum de munte, la capătul unei scări sau chiar... pe un taburet. Trebuie să îți păstrezi calmul, să nu privești în jos și să nu te panichezi. În avion nu te poate cuprinde amețeala, deoarece nu mai ești în contact cu solul.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

GĂSEȘTE CUVÂNTUL CARE NU SE POTRIVEȘTE

Când te cuprinde amețeala?

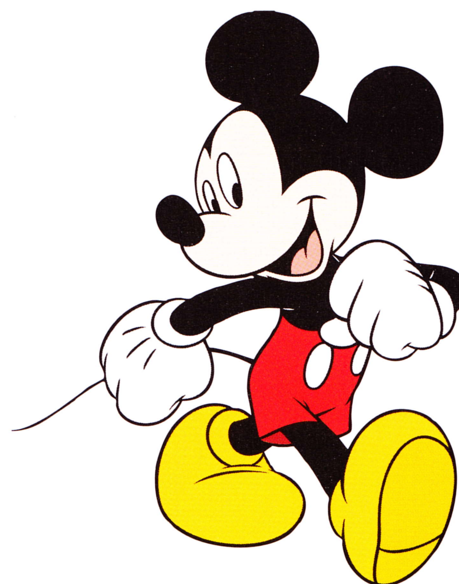
1. Când schiezi.
2. Când ești într-un teleferic.
3. Când stai pe un taburet.
4. În avion.

SOLUȚIE: CUVÂNTUL CARE NU SE POTRIVEȘTE ESTE AVIONUL, DEOARECE NU POȚI AMEȚI CÂND NU MAI EȘTI ÎN CONTACT CU SOLUL.

Persoanele care suferă de rău de înălțime, chiar dacă le e frică, sunt atrase de înălțime.

ȘTIAȚI CĂ...

PANICA ESTE O SENZAȚIE DE SPAIMĂ PROVOCATĂ DE IMPRESIA CĂ SUNTEM AMENINȚAȚI DE UN PERICOL.

Ce este alpinismul?

Există mai multe feluri de a escalada un munte. Cel mai ușor este să te cațeri pe un perete stâncos, cu ajutorul unor corzi și a unor scărițe. Există și escalade mai dificile, doar cu o coardă, sau la care se folosește un întreg echipament care te ajută să escaladezi crevase, creste și prăpăstii.

Alpiniști profesioniști

Escaladarea ghețarilor

Alpinismul înseamnă, de obicei, escaladarea stâncilor și a ghețarilor. Sportivul trebuie să fie echipat cu crampoane și pioleți. Chiar și alpiniștilor experimentați le este frică de ghețarii acoperiți de zăpadă, deoarece stratul de zăpadă poate ascunde crăpăturile. Din fericire, ei sunt legați cu chingi: dacă unul dintre ei se desprinde și cade, ceilalți îl pot susține.

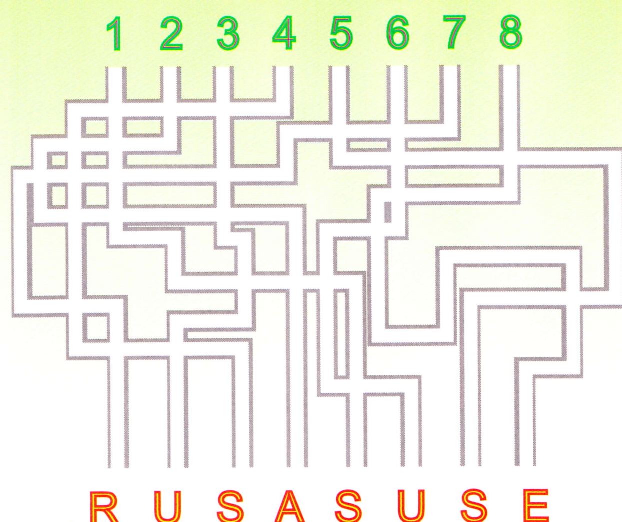
TREKKING-UL

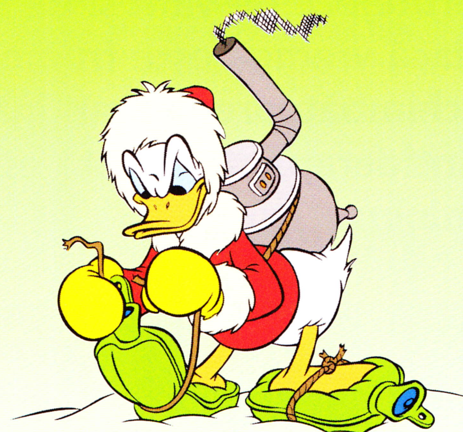
Un munte mai poate fi urcat și fără a te cățăra, doar din mers. Acestea sunt drumețiile; parcurgerea unor trasee mai lungi se numește „trekking”. Sensul acestui cuvânt este „migrație”: o mică excursie la munte. Trebuie să iei cu tine un întreg echipament pentru a fi pregătit să dormi în aer liber.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

ÎN FRUNTEA GRUPULUI DE ALPINIȘTI

Dacă mergi pe urmele de mai jos, vei putea afla numele unui savant elvețian.

În 1760, însoțit de 17 ghizi conduși de Balmat, acest savant a fost primul care a escaladat Mont Blanc:

Horace Bénédicte de...

SOLUȚIE: SAUSSURE

ȘTIAȚI CĂ...

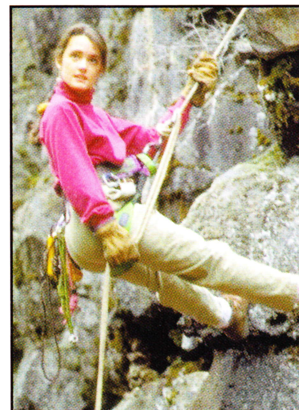
PRIMELE ESCALADĂRI PE MUNTE AU AVUT LOC ÎN ALPI, DE UNDE ȘI DENUMIREA DE ALPINISM.

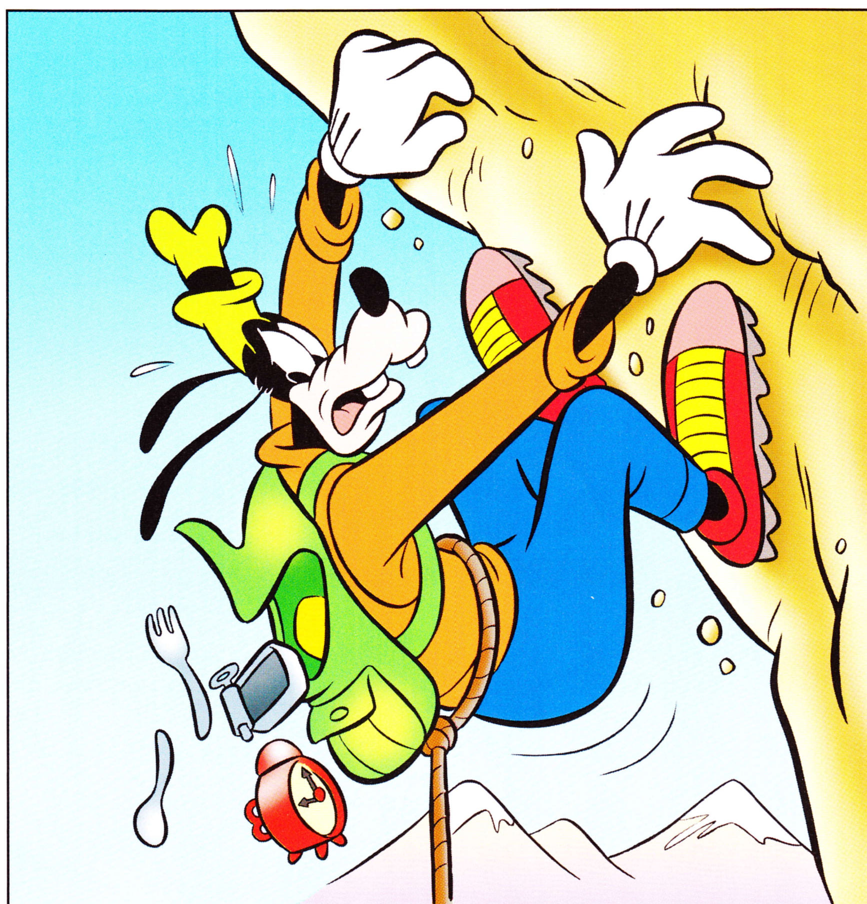

La ce foloseşte echipamentul unui alpinist?

Un alpinist care vrea să escaladeze un munte trebuie să aibă cu el un întreg echipament: cască, haine care să îl protejeze de vânt și de umezeală (chiar dacă vremea este frumoasă, este foarte schimbătoare la mari înălțimi) și bocanci antiderapanți. Acesta este echipamentul minim.

Alpiniștii nu se cațără fără coardă!

PE GHEAȚĂ SE ALUNECĂ

Pentru a escalada un ghețar, alpinistul trebuie să aibă un piolet. Acest instrument seamănă cu un târnăcop, având o lamă care se poate înfige în gheață: pentru a te cățăra, te poți agăța de acest piolet. Alpinistul mai trebuie să își prindă de încălțări niște crampoane: cramponul este o talpă din metal cu un fel de cuie care se înfig în zăpadă.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

CU CAPUL ÎN NORI

În lista cu tot ce trebuie să ia cu el, acest alpinist distrat a înlocuit unele cuvinte cu altele. Cuvintele au însă legătură între ele. Găseşte perechile corecte de cuvinte.

1) Vizieră **2) Iederă** **3) Vioară** **4) Târnăcop**

a) Piolet **b) Crampon** **c) Cască** **d) Coardă**

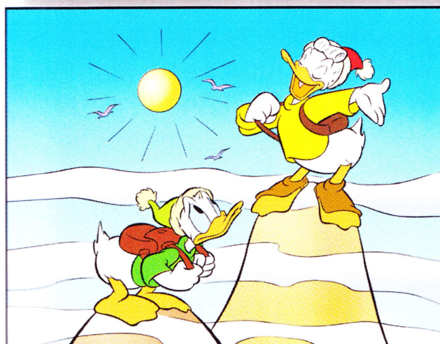
SOLUTIE: 1 C (VIZIERA SE REFERĂ LA CASCHETĂ, MAI ÎNSEAMNĂ ŞI COZOROC)
2 B (IEDERA ESTE O PLANTĂ AGĂŢĂTOARE, CU RĂDĂCINI ADVENTIVE, ADICĂ RĂDĂCINI CARE SE DEZVOLTĂ PE DIFERITE PĂRŢI ALE PLANTEI, CARE MAI SUNT NUMITE ŞI CRAMPOANE)
3 D (VIOARA ESTE UN INSTRUMENT CU COARDE)
4 A (PIOLETUL ESTE UN INSTRUMENT CARE SEAMĂNĂ CU TÂRNĂCOPUL)

SIGURANȚA CORZII

Ai aflat deja că, atunci când alpiniștii întâlnesc un obstacol, ei trebuie să se lege toți în coardă, unul de altul, înșiruiți. Astfel, dacă unul alunecă, ceilalți îl poți susține pentru a nu cădea în gol. Cel care este primul din șir îi ghidează pe ceilalți.

ŞTIAŢI CĂ...

„A PIRONI" PROVINE DE LA CUVÂNTUL PIRON (CUI) ŞI ARE SENSUL DE A BATE, A ÎNFIGE, A FIXA. SE POATE REFERI LA PIOLEŢI SAU CUIE; MAI POATE ÎNSEMNA ŞI A FIXA, A IMOBILIZA CU PRIVIREA.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

CU CAPUL ÎN NORI

În lista cu tot ce trebuie să ia cu el, acest alpinist distrat a înlocuit unele cuvinte cu altele. Cuvintele au însă legătură între ele. Găseşte perechile corecte de cuvinte.

1) Vizieră **2) Iederă** **3) Vioară** **4) Târnăcop**

a) Piolet **b) Crampon** **c) Cască** **d) Coardă**

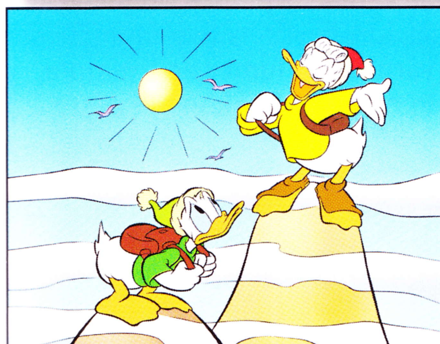
SOLUTIE: 1 C (VIZIERA SE REFERĂ LA CASCHETĂ, MAI ÎNSEAMNĂ ŞI COZOROC)
2 B (IEDERA ESTE O PLANTĂ AGĂȚĂTOARE, CU RĂDĂCINI ADVENTIVE, ADICĂ RĂDĂCINI CARE SE DEZVOLTĂ PE DIFERITE PĂRȚI ALE PLANTEI, CARE MAI SUNT NUMITE ŞI CRAMPOANE)
3 D (VIOARA ESTE UN INSTRUMENT CU COARDE)
4 A (PIOLETUL ESTE UN INSTRUMENT CARE SEAMĂNĂ CU TĂRNĂCOPUL)

SIGURANȚA CORZII

Ai aflat deja că, atunci când alpiniștii întâlnesc un obstacol, ei trebuie să se lege toți în coardă, unul de altul, înșiruiți. Astfel, dacă unul alunecă, ceilalți îl poți susține pentru a nu cădea în gol. Cel care este primul din șir îi ghidează pe ceilalți.

ŞTIAȚI CĂ...

„A PIRONI" PROVINE DE LA CUVÂNTUL PIRON (CUI) ŞI ARE SENSUL DE A BATE, A ÎNFIGE, A FIXA. SE POATE REFERI LA PIOLEȚI SAU CUIE; MAI POATE ÎNSEMNA ŞI A FIXA, A IMOBILIZA CU PRIVIREA.

Care sunt primele victorii din alpinism?

Primii alpiniști care au escaladat primul munte foarte înalt au fost niște savanți care voiau să studieze acest munte și să afle ce înălțime are. Au urmat apoi alți sportivi. Mai întâi, ei au explorat Alpii și Pirineii: Mont Blanc-ul a fost cucerit în 1786, iar Pico Aneto în 1842.

Pe Mont Blanc, în timpul ascensiunii

Trecătoare în Himalaya

CUCERIREA LUMII

La începutul secolului al XX-lea, alpiniștii au încercat să cucerească cele mai înalte vârfuri din lume: de exemplu, în munții Himalaya, la peste 8 000 de metri. Primul a fost francezul Maurice Herzog care ajunge, în 1950, pe vârful Annapurna. După trei ani, britanicii reușesc să ajungă pe acoperișul lumii, Everestul.

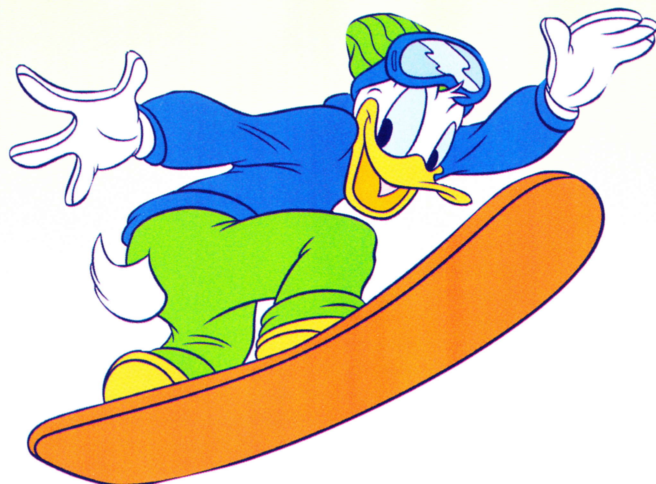

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

GĂSEŞTE PERSONALITĂŢILE CARE NU SE POTRIVESC

În lista de nume de mai jos, sunt câteva care nu au nicio legătură cu alpinismul. Care sunt acestea?

Grandes Jorasses
Pico della Mirandola
Cervin, Hillary şi Tensing
Marie Paradis
Eric Tabarly, Muntele Palatin

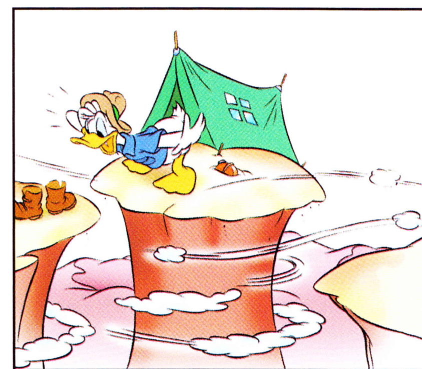

SOLUȚIE: PICO DELLA MIRANDOLA A FOST UN SCRIITOR. ERIC TABARLY A FOST UN NAVIGATOR. DEALUL PALATIN ESTE O COLINĂ DIN ROMA. (HILLARY ȘI TENSING AU FOST PRIMII CARE AU CUCERIT EVERESTUL. MARIE PARADIS A FOST PRIMA FEMEIE CARE A ATINS VÂRFUL MONT BLANC.)

NOI PROVOCĂRI

Alpiniștii au cucerit toți munții. Astăzi, ei nu mai vor doar să ajungă până în vârf, dar și să bată toate recordurile: să escaladeze muntele cât mai repede, pe versantul cel mai anevoios sau să se cațere la peste 8 000 de metri fără butelii cu oxigen.

Cucerirea unui munte este mereu o mare victorie.

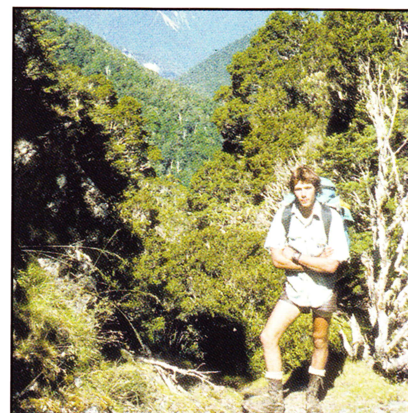
ŞTIAŢI CĂ...
BRITANICII SUNT LOCUITORII MARII BRITANII. EI SUNT ENGLEZI, SCOȚIENI SAU GALEZI.

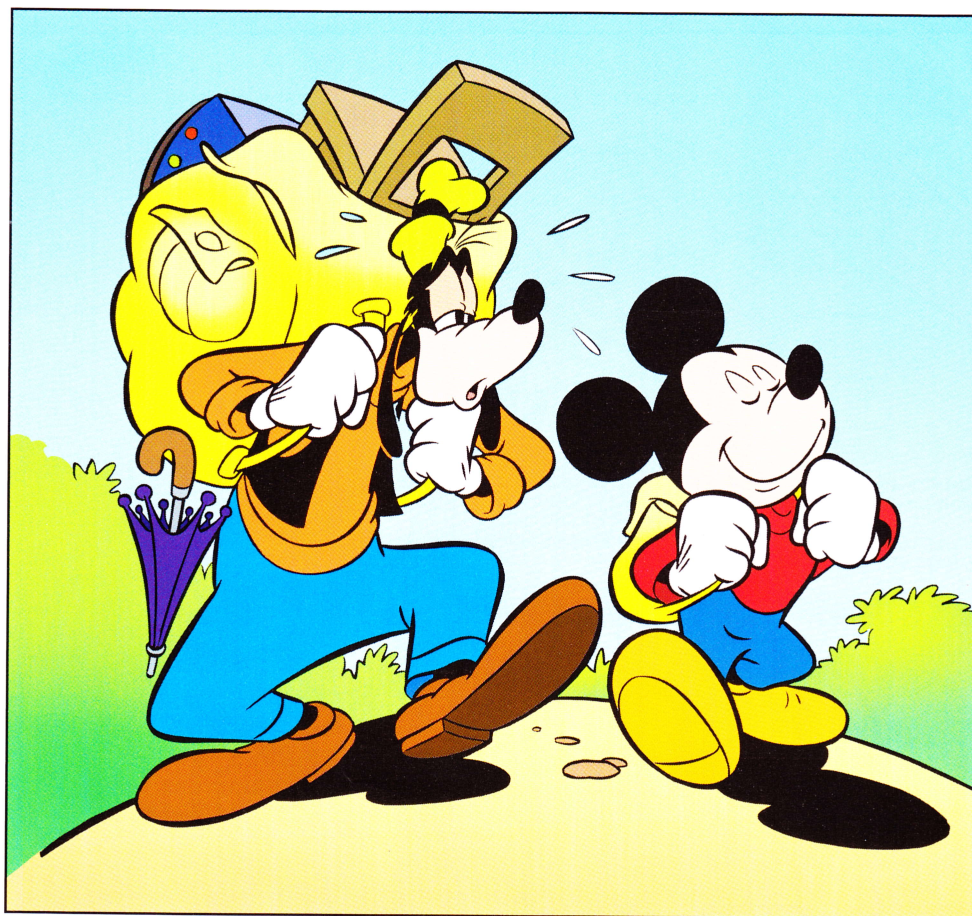

Trebuie să fii sportiv pentru a face o drumeție?

Dacă pleci în vacanță la munte, poți să înveți să întreprinzi drumeții. Este un minunat mod de a descoperi natura. În toate zonele mai sălbatice se pot face astfel de trasee. Este suficient să faci rost de o hartă. Traseele sunt marcate cu panouri indicatoare și semne colorate așezate pe copaci, pentru ca drumeții să nu se rătăcească.

Traseele sunt împărțite în funcție de dificultate și de lungime.

ÎNCĂLȚĂMINTE ADECVATĂ

Pentru o drumeție la munte, îți trebuie neapărat un rucsac în care să iei cu tine: apă, hrană, o busolă pentru a te orienta, ochelari de soare, o haină mai groasă, una de ploaie... Începe drumeția cu un ritm mai lent, apoi adaptează-ți mersul în funcție de drum, făcând pauze regulate. Dar, mai ales, încalță-te adecvat: altfel riști să aluneci sau să te alegi cu bătături!

SĂ DESCOPERIM LUCRURI NOI CU AJUTORUL SPORTULUI

Drumeția este un sport de anduranță potrivit pentru oricine, chiar și pentru copiii de 6 sau 7 ani. Drumeția tonifică mușchii, care sunt mereu solicitați, și activează oxigenarea organismului. Ritmul accelerat al respirației stimulează activitatea inimii.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

GĂSEŞTE CUVÂNTUL NEPOTRIVIT

O familie a hotărât să plece în drumeţie la ţară. Iată ce şi-au luat cu ei în rucsac: au nevoie de tot?

O tărtăcuţă
O busolă
Batoane de ciocolată
Un piolet
O hartă a regiunii
Pansamente

SOLUȚIE: PIOLETUL ESTE ÎN PLUS, DEOARECE MEMBRII FAMILIEI VOR SĂ SE PLIMBE LA ȚARĂ, NU PE MUNTE.

Pentru drumeții este mai bine să pleci în grup, cu mai mulți prieteni. Astfel, când ești obosit, ceilalți te încurajează să mergi mai departe.

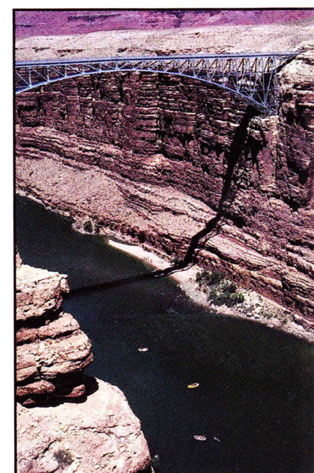
ŞTIAȚI CĂ...

SPORTUL DE ANDURANȚĂ ESTE SPORTUL CARE SE PRACTICĂ PE DISTANȚE LUNGI, SOLICITÂND CAPACITATEA DE A REZISTA LA EFORT FIZIC.

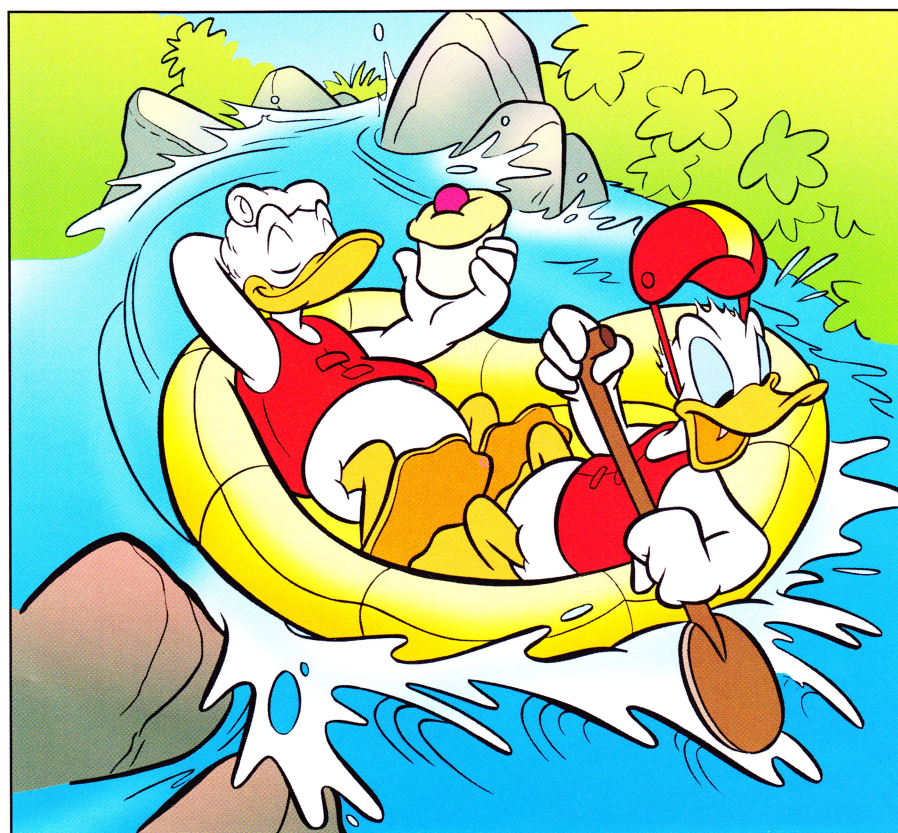

Unde se practică raftingul?

„Raft" este un cuvânt englezesc care înseamnă barcă pneumatică. Raftingul înseamnă să mergi cu pluta pe un râu. Astăzi, există bărci pneumatice, în care pot să încapă până la șase pasageri. Raftingul mai permite și coborârea rapidă a unui șuvoi sau a unui râu de munte fără prea multe riscuri: brâul de acostare amortizează loviturile dacă, de exemplu, barca se lovește de o stâncă.

Dacă practici rafting, poți admira niște peisaje superbe.

Capriciile Apei

Când navighezi pe un șuvoi sau un râu capricios, poți întâlni în calea ta vârtejuri și, din loc în loc, mici obstacole, stânci ascuțite, bucăți de lemn... Dar mai poți coborî și cascade (înalte uneori de 3 metri) sau tot felul de curenți violenți.

O AMBARCAȚIUNE STABILĂ

Raftingul este cel mai ușor mod de a coborî un râu. Mai ușor chiar decât dacă practici caiac sau canoe. Aceste mici ambarcațiuni, în care pasagerii stau așezați în genunchi, nu sunt atât de stabile precum barca pneumatică. Când se clatină, este greu să le îndrepți. O mică noutate: riverboard-ul este o placă pe care te întinzi pentru a aluneca pe apă.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

MESAJUL CODAT

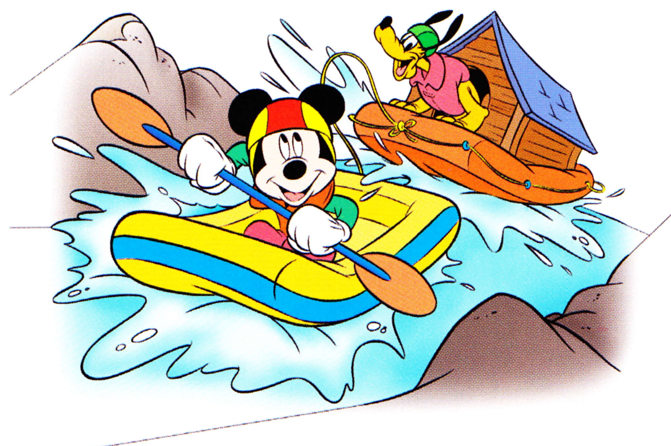
E T O L

Codul:

L = raftingul
T = place
E = Îmi
O = mult

SOLUȚIE: ÎMI PLACE MULT RAFTINGUL.

ȘTIAȚI CĂ...

VÂRTEJUL ESTE O PORȚIUNE ÎN CARE APA, DIN CAUZA UNUI OBSTACOL IVIT ÎN CALE, ARE O MIȘCARE DE ROTAȚIE, CURENTUL FIIND MAI PUTERNIC.

Unde s-a inventat canioningul?

Pentru a practica acest sport numit canioningul și pentru a coborî un râu de munte, trebuie să mergi pe jos mulți kilometri, să faci escaladă, să cobori în rapel versanți foarte abrupți. De-abia după aceea vei avea plăcerea să sari și să înoți în curenți de apă rece. Acest sport s-a născut in Pirinei, iar în România una dintre destinațiile preferate pentru canioning este Cheile Nerei.

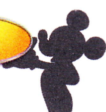
Pentru a practica ascensiunea pe pereți stâncoși în general și canioning în special, îți trebuie o condiție fizică foarte bună.

ATENȚIE LA CUCUIE!

Pentru canioning este nevoie de un costum rezistent pentru că, de obicei, curenții sunt reci ca gheața. Mai trebuie chingi și corzi, folosite la escaladă, fără a uita de cască, absolut necesară în cazul în care cazi și, bineînțeles, de o mică trusă de farmacie.

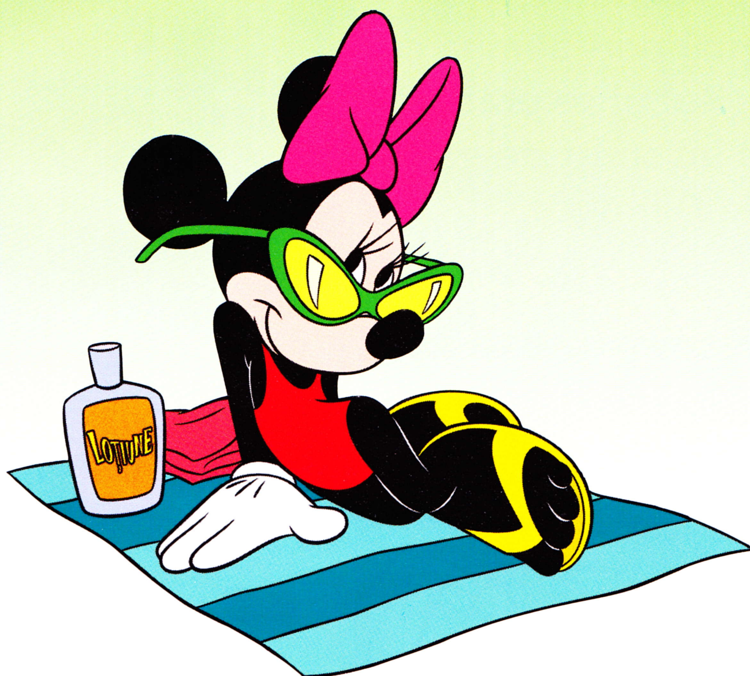

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

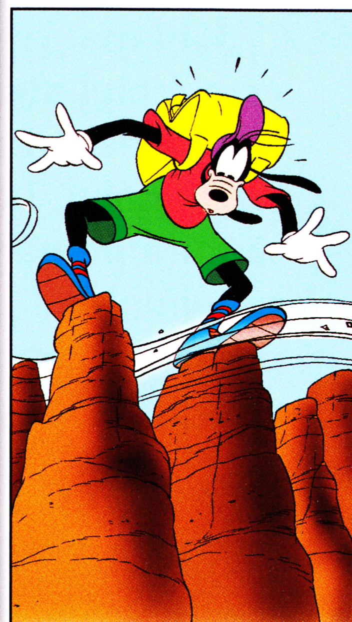
SĂ VINĂ VACANȚA!

Dacă vrei să afli care este vacanța ideală pentru Minnie, desparte cuvintele în locul potrivit.

SPREDEOSEBIREDETINEMICKEY
EUVISEZSĂMĂÎNTINDLASOAREPENTRUAMĂBRONZA.
EPREAOBOSITORPENTRUMINESĂFACSPORT!

SOLUȚIE: SPRE DEOSEBIRE DE TINE, MICKEY, EU VISEZ SĂ MĂ ÎNTIND LA SOARE PENTRU A MĂ BRONZA. E PREA OBOSITOR PENTRU MINE SĂ FAC SPORT!

PLĂCEREA ÎNAINTE DE TOATE

Canioanele sunt uneori atât de înguste încât îți dau impresia că ești speolog. Însă spectacolul eroziunii este măreț. Succesiunea de mici bazine naturale umplute cu apă îți oferă o minunată priveliște care merită tot efortul. Pentru a transporta tot materialul sunt necesare niște bărci micuțe.

ȘTIAȚI CĂ...

CHINGA ESTE O CUREA DIN PIELE SAU DIN PÂNZĂ GROASĂ CARE SE LEAGĂ PE DUPĂ GÂT PENTRU A TRANSPORTA UN MATERIAL.

Ce sunt sporturile de iarnă?

Cel mai cunoscut sport de iarnă este schiul alpin. Mai există schi fond, sau alunecarea pe zăpadă, rachetele și patinajul. Iarna mai poți coborî cu săniuța pe pârtii sau te mai poți plimba cu snowmobilul pe zăpadă. Bobul se practică pe pârtii înghețate, fiind un sport de mare viteză, inclus și la Jocurile Olimpice.

Patinaj artistic

Coborâre cu snowmobilul

Cu Toții Pe Pârtie

În țările înzăpezite din nordul Europei, locuitorii merg încălțați cu rachete sau cu tălpi înalte care alunecă pe zăpadă. Ei au mai inventat niște plăci micuțe și bețe, cu care au putut aluneca pe pârtii: astfel s-a născut schiul.

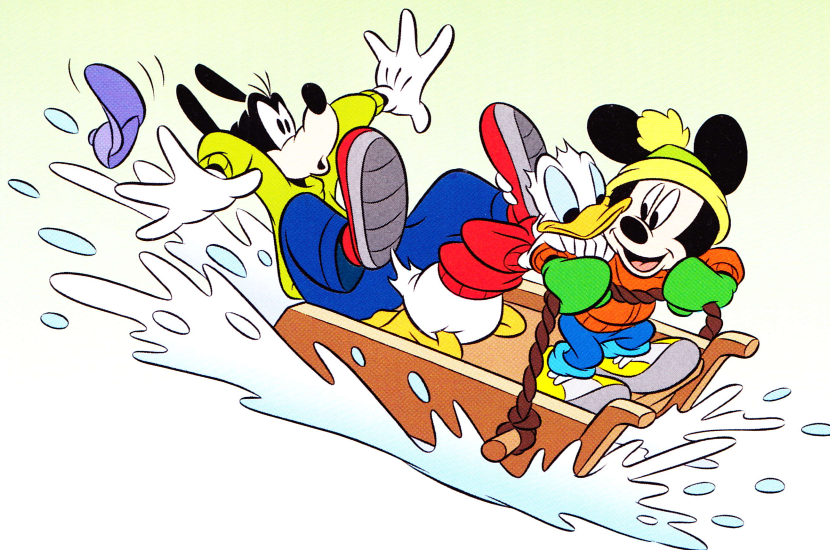

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

ADEVĂRAT SAU FALS?

1. Jocurile Olimpice de iarnă există încă din 1924.
2. Skateboardingul este un sport de iarnă.
3. Rachetele pentru zăpadă te ajută să înaintezi fără a te afunda în stratul de zăpadă.

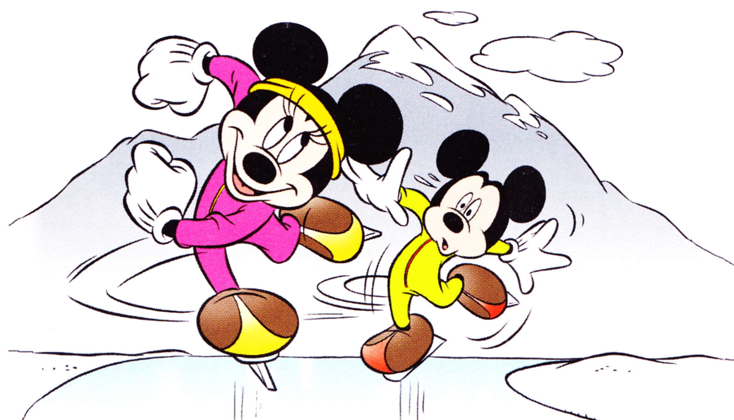

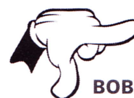
SOLUȚIE: 1. ADEVĂRAT 2. FALS, ESTE UN SPORT PRACTICAT CU O PLACĂ PE ROȚI 3. ADEVĂRAT

JOCURILE OLIMPICE DE IARNĂ

Jocurile Olimpice de Iarnă sunt formate din numeroase competiții desfășurate în munți. Aceste jocuri există încă din 1924. Cele mai urmărite probe sunt competițiile de slalom. Slalomul este o coborâre rapidă pe schiuri până la locul de sosire, alunecând printre jaloane fixate pe pârtie.

ȘTIAȚI CĂ...

BOBUL ESTE UN SPORT CARE IMPLICĂ FOLOSIREA UNEI SĂNII DE METAL FOARTE PERFORMANTE, CU CARE SE ALUNECĂ PE PÂRTII DE GHEAȚĂ SPECIAL AMENAJATE. DOAR SPORTIVII SE POT AVENTURA SĂ ALUNECE CU AȘA O VITEZĂ PE PÂRTIE.

Ce este o pârtie de schi?

La crearea primelor stațiuni de sporturi de iarnă din Europa, prin 1930, s-au construit drumuri în munți, de-a lungul versanților înzăpeziți, pentru a veni în ajutorul schiorilor. Pentru a crea o pârtie, este nevoie de un versant destul de lat, fără copaci, cu o pantă moderată de înclinație.

40 000 de Pârtii în Alpi

Astăzi, în Alpi există 40 000 de pârtii și 13 000 de teleschiuri. În Franța, regiunea Savoie, Trois Vallées revendică titlul de cea mai întinsă zonă de schi din lume, cu 660 de km de pârtii: aici poți schia toată ziua, fără să fie nevoie să cobori de două ori aceeași pârtie. Un adevărat paradis pentru schiori! Pârtiile se întrețin cu ajutorul unor tunuri care aruncă zăpadă în zonele unde aceasta lipsește, precum și cu ajutorul unor mașini de bătătorit zăpada.

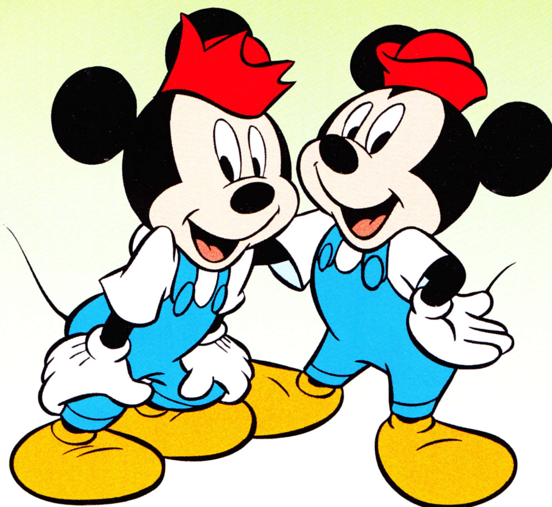

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

ADEVĂRAT SAU FALS?

1. Pârtiile roşii sunt cele mai dificile.
2. Pe pârtii se adaugă zăpadă cu ajutorul unor tunuri care aruncă zăpadă.
3. Schiul în afara pârtiilor amenajate este periculos.
4. La munte nu trebuie să te temi de soare, deoarece aici este foarte frig.

RĂSPUNSURI:
1. FALS, ESTE VORBA DESPRE PÂRTIILE NEGRE.
2. ADEVĂRAT, ACESTE TUNURI ARUNCĂ DE FAPT APĂ, CARE SE TRANSFORMĂ, DIN CAUZA FRIGULUI, ÎN CRISTALE DE GHEAȚĂ.
3. ADEVĂRAT, SCHIUL ÎN AFARA PÂRTIILOR AMENAJATE, PENTRU A DESCOPERI ALTE LOCURI DE PE MUNTE MAI PUȚIN FRECVENTATE, NECESITĂ FOARTE MARE ATENȚIE. MULȚI CARE SCHIAZĂ ASTFEL DECLANȘEAZĂ AVALANȘE.
4. FALS. LA MARE ÎNĂLȚIME, SOARELE ESTE FOARTE PUTERNIC, DE ACEEA TREBUIE SĂ ÎȚI PROTEJEZI FAȚA CU O CREMĂ SPECIALĂ CARE SĂ TE APERE DE RAZELE SOARELUI.

PÂRTII ȘI CULORI

Odată cu instalarea teleschiurilor, telescaunelor, telecabinelor și telefericelor, au devenit accesibile din ce în ce mai multe pârtii, care sunt însă și mai înclinate și mai periculoase! În funcție de gradul de dificultate, le sunt atribuite culori: verde pentru pârtiile foarte ușoare, albastru pentru cele ușoare, roșu pentru pârtiile grele și negru pentru cele foarte grele.

ȘTIAȚI CĂ...

A COMPACTA ZĂPADA ÎNSEAMNĂ A O BĂTĂTORI, PENTRU CA SCHIORII SĂ POATĂ ALUNECA MAI UȘOR PE EA.

În ce constă schiul fond?

Schiul fond se practică pe teren plan sau pe pante foarte line, în general pe fundul văilor înzăpezite. De aici îi vine și denumirea, spre deosebire de schiul alpin. Pentru a înainta, schiorul afundă bețele în sol și merge alunecând, cu pași regulați. Urcările se fac în foarfecă.

Schiul fond implică plimbări în mijlocul unor peisaje splendide.

SCHIURI ADAPTATE

Schiurile fond sunt mai ușoare decât cele pentru schiul alpin, sunt mai subțiri și au niște legături care lasă călcâiul liber, numite legături articulate.

O PLIMBARE PRIN PĂDURE

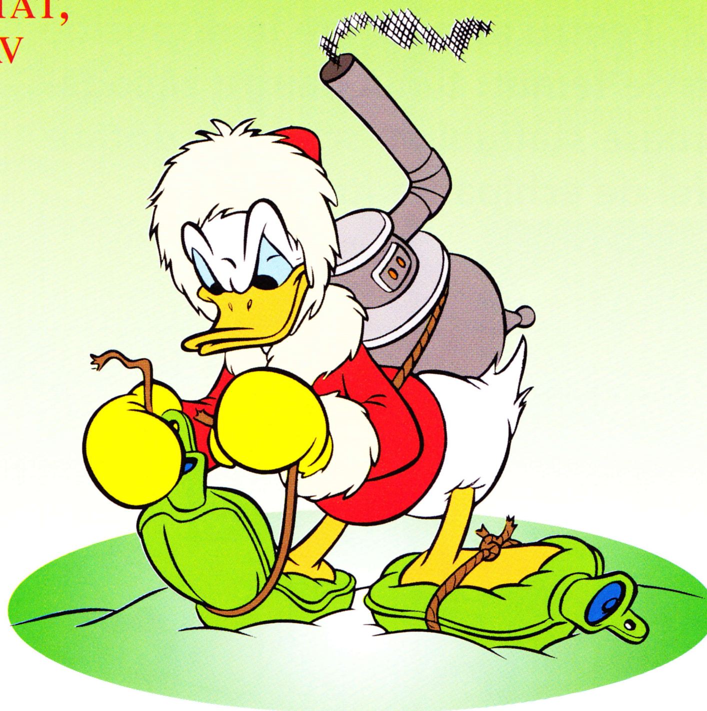
În toate stațiunile de iarnă sunt amenajate pârtii marcate. Unele stațiuni aflate pe platouri au pârtii care acoperă mai mult de 100 de km prin păduri, în jurul satelor sau lacurilor. Pârtiile sunt marcate cu săgeți. Mai există și puncte de prim ajutor.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

CUVINTE LIPITE

Dacă vrei să afli ce mormăie Donald, desparte cuvintele de mai jos în locurile potrivite.

ZĂPADAEBUNĂPENTRUSCHIAT,
DAREPUŢINCAMRECEDACĂV
REISĂTEARUNCIÎNEA!

SOLUȚIE: ZĂPADA E BUNĂ PENTRU SCHIAT, DAR E PUȚIN CAM RECE DACĂ VREI SĂ TE ARUNCI ÎN EA!

Cei care practică schiul fond sunt sportivi de performanță foarte rezistenți.

ŞTIAȚI CĂ...

LA SCHIURI, MUCHIA SUPRAFEȚEI DE ALUNECARE A SCHIURILOR SE NUMEŞTE CANT.

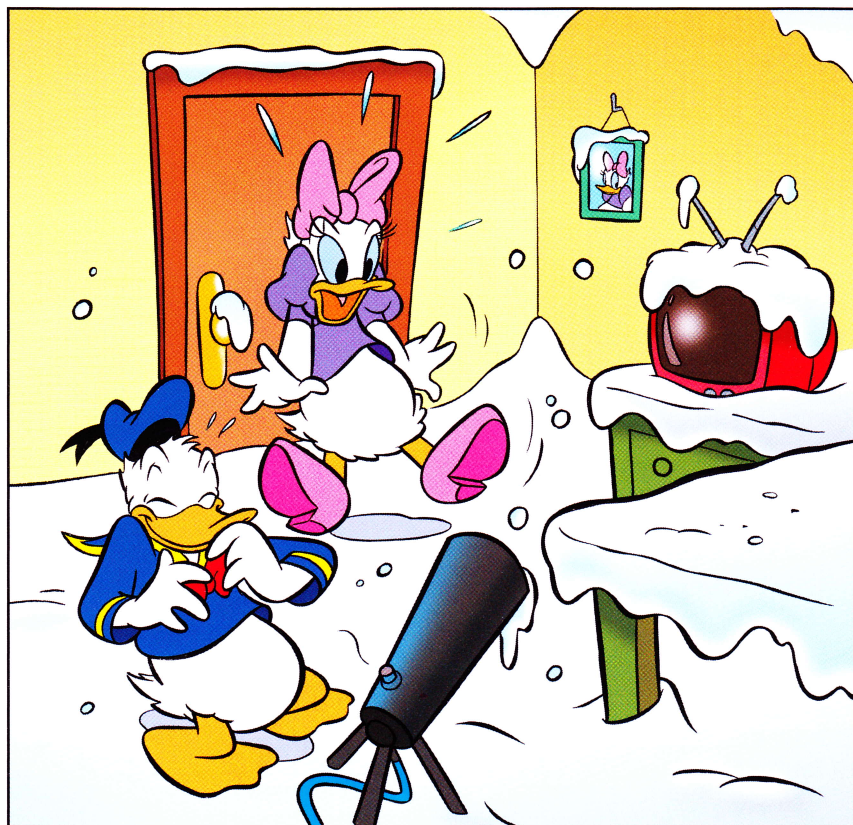
La ce foloseşte un tun pentru zăpadă?

Ce se întâmplă când nu există suficientă zăpadă pe pârtiile de schi? Omul poate mereu să ajute natura și poate face, de exemplu, să cadă de sus fulgi de zăpadă. Pentru asta, el are la dispoziție o armă de temut: tunul pentru zăpadă! Numeroase stațiuni de schi sunt dotate cu astfel de echipamente.

Tunuri pentru zăpadă pe pârtiile de schi, care funcționează atât ziua, cât și noaptea.

TRĂIASCĂ ZĂPADA ARTIFICIALĂ!

Pentru ca zăpada să poată fi fabricată, termometrul trebuie să fie sub 0°C. Apoi, mai sunt necesare apă și aer comprimat. Când aerul comprimat este eliberat, acesta atrage după sine și mici picături de apă. Norul astfel format îngheață și cade apoi sub formă de fulgi.

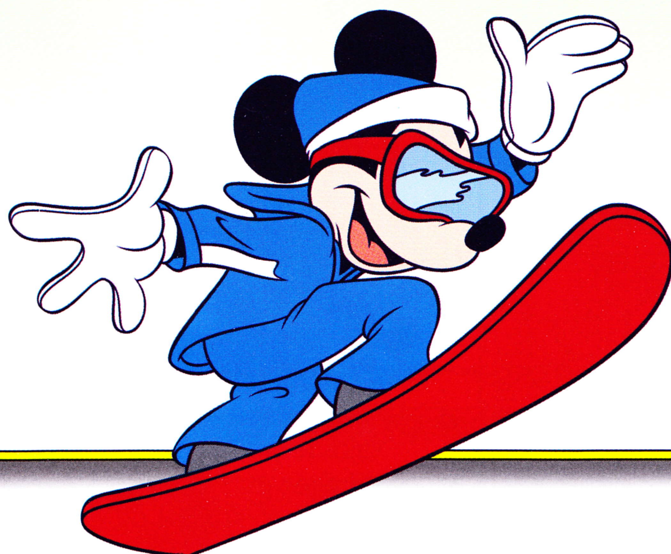

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

PÂRTII ÎNZĂPEZITE

**Minnie este o schioare cu experienţă.
Dar sportul este obositor!
Ajut-o să ajungă la cabană.**

SOLUȚIE: DRUMUL NR. 5

UN TUN GURMAND

Într-o singură oră, un tun pentru zăpadă consumă aproape 4 000 de litri de apă și mai mult de 200 000 de litri de aer! Astfel, tunul poate acoperi 200 de m^2 de pârtie, cât un teren de tenis, cu un strat de zăpadă gros de 10 cm. Cu cât este mai frig, cu atât mai multe picături de apă se transformă în fulgi de nea.

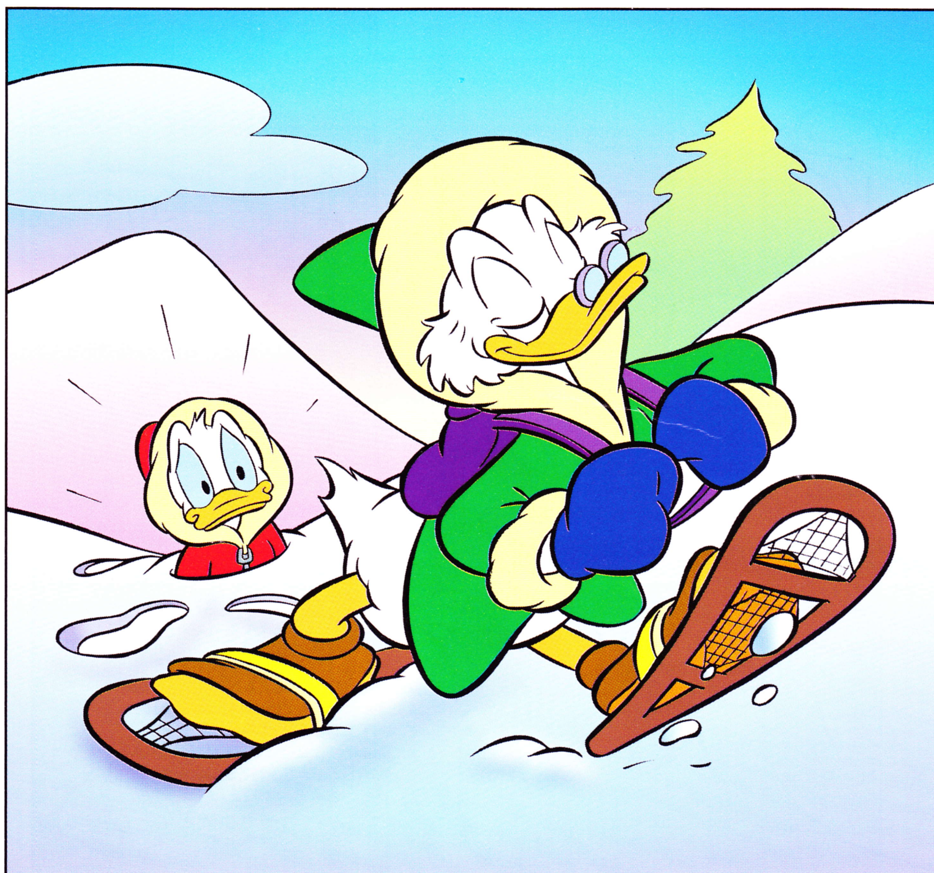
ŞTIAŢI CĂ...

AERUL COMPRIMAT ESTE AERUL ÎNCĂRCAT ÎN BUTELII CU AJUTORUL UNUI DISPOZITIV NUMIT COMPRESOR; ASTFEL, VOLUMUL AERULUI COMPRIMAT SCADE, IAR PRESIUNEA SA CREŞTE.

La ce folosesc rachetele pentru zăpadă?

Racheta pentru zăpadă poate fi confecționată din lemn sau din plastic, fiind subțire, ușoară și rezistentă. Este fixată foarte bine de încălțări printr-un sistem special. Unele sunt ovale ca o rachetă de tenis fără mâner, altele ascuțite la spate. Suficient de late, acestea permit celui care merge pe ele să își mențină echilibrul și să înainteze pe zăpada afânată fără să se afunde prea mult în ea. De foarte mult timp, locuitorii din zonele montane din Canada, Alaska sau Elveția folosesc rachetele pentru zăpadă pentru a se deplasa.

ZILNIC, PRIN ȚĂRILE RECI

Rachetele pentru zăpadă mai sunt folosite și astăzi pentru a merge pe jos dintr-un sat în altul. Nu foarte rapid, acest mijloc de transport permite totuși parcurgerea în siguranță a unor distanțe lungi sau a unor versanți destul de abrupți. Pentru drumețiile la munte, pentru zăpada bătătorită trebuie folosite schiurile, pe când rachetele sunt de preferat pentru zăpada afânată.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

CHESTIONAR

A Rachetele pentru zăpadă ajută la:

1 coborârea pantelor înzăpezite

2 alunecarea pe polei

3 înaintarea pe zăpada afânată

B GĂSEŞTE CUVÂNTUL NEPOTRIVIT:

**Schi, snowmobil,
sanie, rachetă, surf, role,
maşină de bătătorit zăpada.**

SOLUȚIE: A 3, B. TOATE SUNT FOLOSITE PE ZĂPADĂ, CU EXCEPȚIA ROLELOR, CARE SUNT FOLOSITE PE ASFALT.

Iarna, poți face niște plimbări minunate la munte cu ajutorul rachetelor.

ŞTIAȚI CĂ...

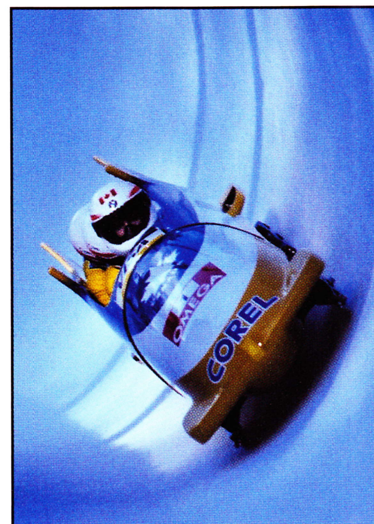
A STA ÎN ECHILIBRU ÎNSEAMNĂ A TE MENȚINE PENTRU A NU CĂDEA NICI ÎN FAȚĂ, NICI ÎN SPATE, NICI ÎN DREAPTA SAU ÎN STÂNGA. DE EXEMPLU, PENTRU A MERGE CU BICICLETA TREBUIE SĂ-ȚI PĂSTREZI ECHILIBRUL.

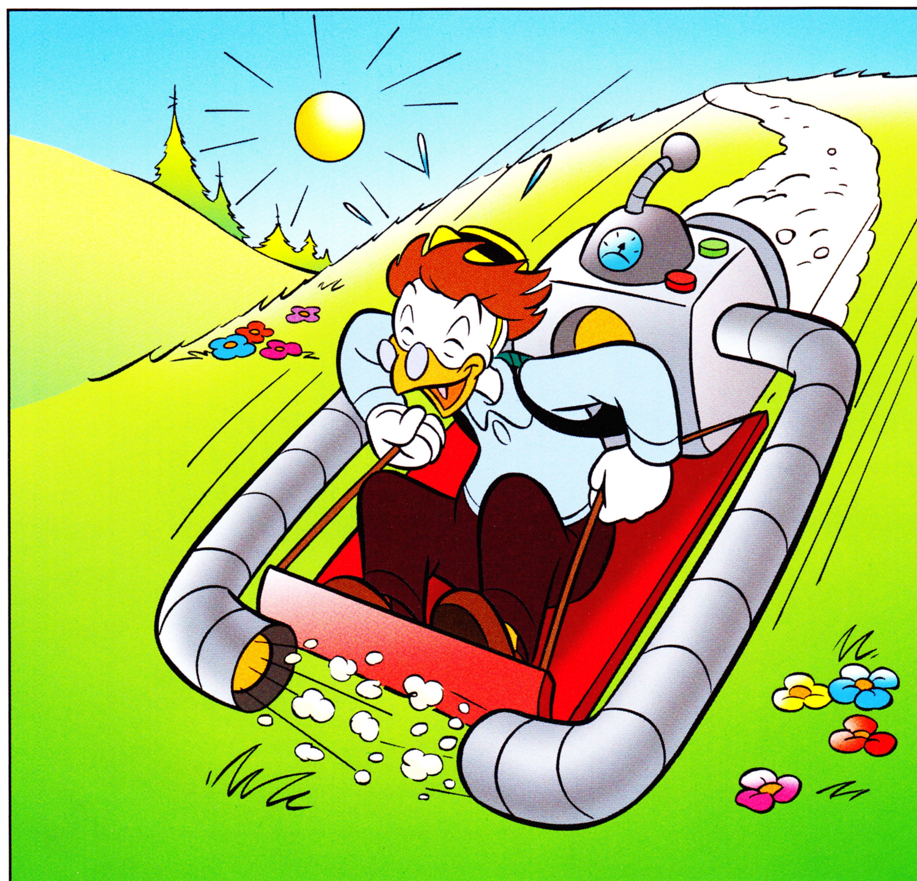
Unde te poți da cu sania?

Sania este un mic vehicul pentru zăpadă. Săniile tradiționale sunt confecționate dintr-o placă așezată pe două tălpi din lemn, întărite cu fier. Astăzi, săniile sunt confecționate din plastic turnat și sunt foarte ușoare. Săniile sunt folosite și la practicarea sportului numit „bob” (care înseamnă un tip de sanie mai mare).

Săniușul este o plăcere, pe când bobul este un sport de performanță.

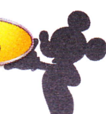

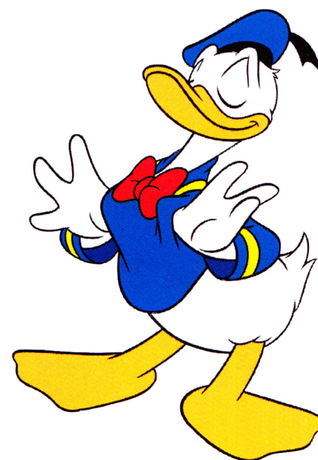

TOBOGANUL ZĂPEZILOR

Pe un teren neted sau ascendent, sania trebuie trasă. Pentru a coborî, este suficient să te așezi și sania va aluneca singură. Cu cât panta este mai abruptă și zăpada mai bătătorită, cu atât sania alunecă mai repede. Poți folosi și pârtiile speciale, dar îți mai poți alcătui și propriul circuit, în zonele unde stratul de zăpadă este destul de gros.

CONCURSURI DE SĂNIUȚĂ

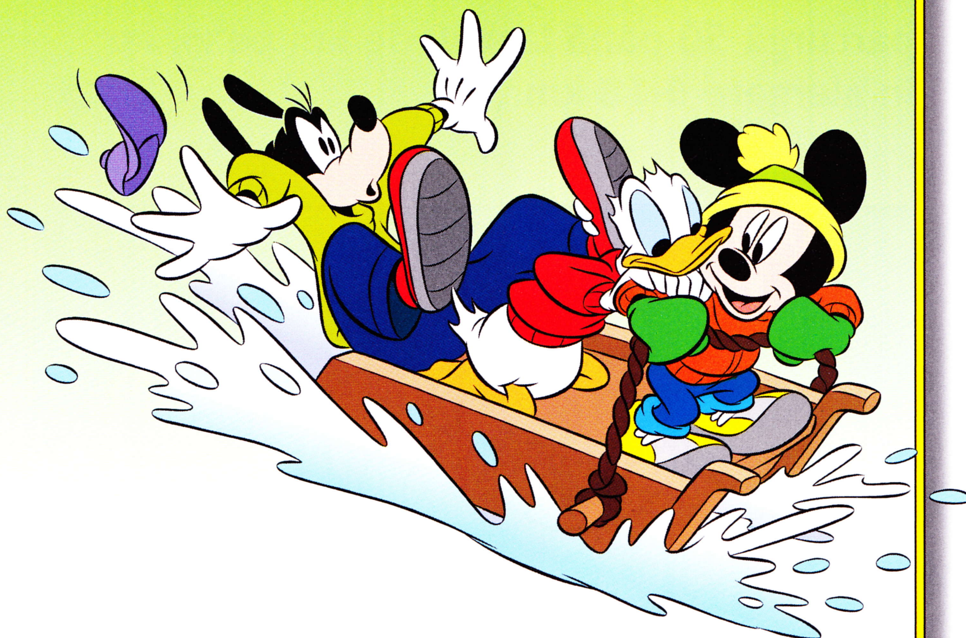
În 1872, primele concursuri de săniuță erau organizate pe tobogane metalice, cu sănii pe care concurenții stăteau pe burtă. După șapte ani, au început să se organizeze și probe la care concurenții stăteau pe spate. Pârtiile înghețate aveau o lungime de un kilometru. Cu o diferență de nivel de 150 de metri, săniile atingeau 150 de km/oră.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

FRAZA SECRETĂ

Dacă vrei să afli ce strigă Mickey şi Donald, citeşte mesajul în oglindă.

ăc tuzerc if şa-N
acenula iţop ădapăz ep
!erat ed tâta

SOLUȚIE: N-AȘ FI CREZUT CĂ PE ZĂPADĂ POȚI ALUNECA ATÂT DE TARE!

ŞTIAȚI CĂ...

DENIVELAREA ESTE DIFERENȚA DE NIVEL ÎNTRE DOUĂ PUNCTE. LA SANIE, LOCUL DE PLECARE ESTE SITUAT MULT MAI SUS DECÂT CEL DE SOSIRE.

Ce fel de sănii mai există?

Mai există și altfel de sănii, mai mari, confecționate din lemn, cu tălpi netede. Folosite în țările nordice la transportul obiectelor și al persoanelor, aceste sănii sunt trase de cai sau de câini puternici, precum câinii Husky. Aceștia pot să parcurgă 50 până la 100 de km pe zi, iar în alergare 6-18 km.

Sanie tradițională

Câinii sunt legați doi câte doi și sunt despărțiți între ei cu ajutorul unei bare lungi din lemn.

CURSELE DE SĂNII!

În Norvegia, Suedia, Finlanda și Alaska se organizează curse de sănii. Atelajul este compus dintr-un câine care, uneori, poate conduce și un grup de alți 10 câini! Cel care manevrează sania conduce și încurajează câinii verbal sau folosind un bici.

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

CE TARE PIŞCĂ FRIGUL!

Pentru a afla la ce se gândeşte Donald, ai o singură soluţie: să aşezi cuvintele de mai jos în ordinea potrivită.

ÎNFRUNŢI IEI SĂ ÎŢI PRECAUŢIE
DE BINE ESTE GERUL DACĂ SĂ
MĂSURI VREI

SOLUȚIE: DACĂ VREI SĂ ÎNFRUNȚI GERUL, ESTE BINE SĂ ÎȚI IEI MĂSURI DE PRECAUȚIE!

DAR SĂNIILE TRASE PE NISIP?

Oamenii folosesc săniile de aproape 5 000 de ani. Egiptenii le foloseau la deplasarea blocurilor enorme de piatră, folosite la construirea impresionantelor lor piramide. Pe atunci, pe post de tălpi se foloseau trunchiuri netede de copaci.

ŞTIAȚI CĂ...

TALPA SANIEI ESTE O PATINĂ DIN FIER CU O LAMELĂ, CARE AJUTĂ SANIA SĂ ALUNECE PE GHEAȚĂ.

Cum poate fi traversat un munte?

La munte, cea mai simplă modalitate de a construi un drum este de a folosi fundul văilor. Apoi, pentru a trece de la o vale la alta, drumul șerpuit poate urca pe munte și poate trece printr-un pas. Dacă însă nu există niciun pas sau dacă muntele nu poate fi ocolit, nu mai rămâne decât o singură soluție: săparea unui tunel.

Pentru ca metroul să poată trece pe sub un oraș, sunt săpate tuneluri.

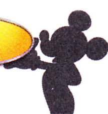

MUNTELE GĂURIT

Primele mari tunele au fost construite în secolul al XIX-lea. Pe atunci, muncitorii săpau galerii în munte cu ajutorul târnăcoapelor. Procesul era lung și foarte dificil. În zilele noastre se folosesc explozivi. Dacă roca nu este foarte tare, sunt suficiente mașinile de forat.

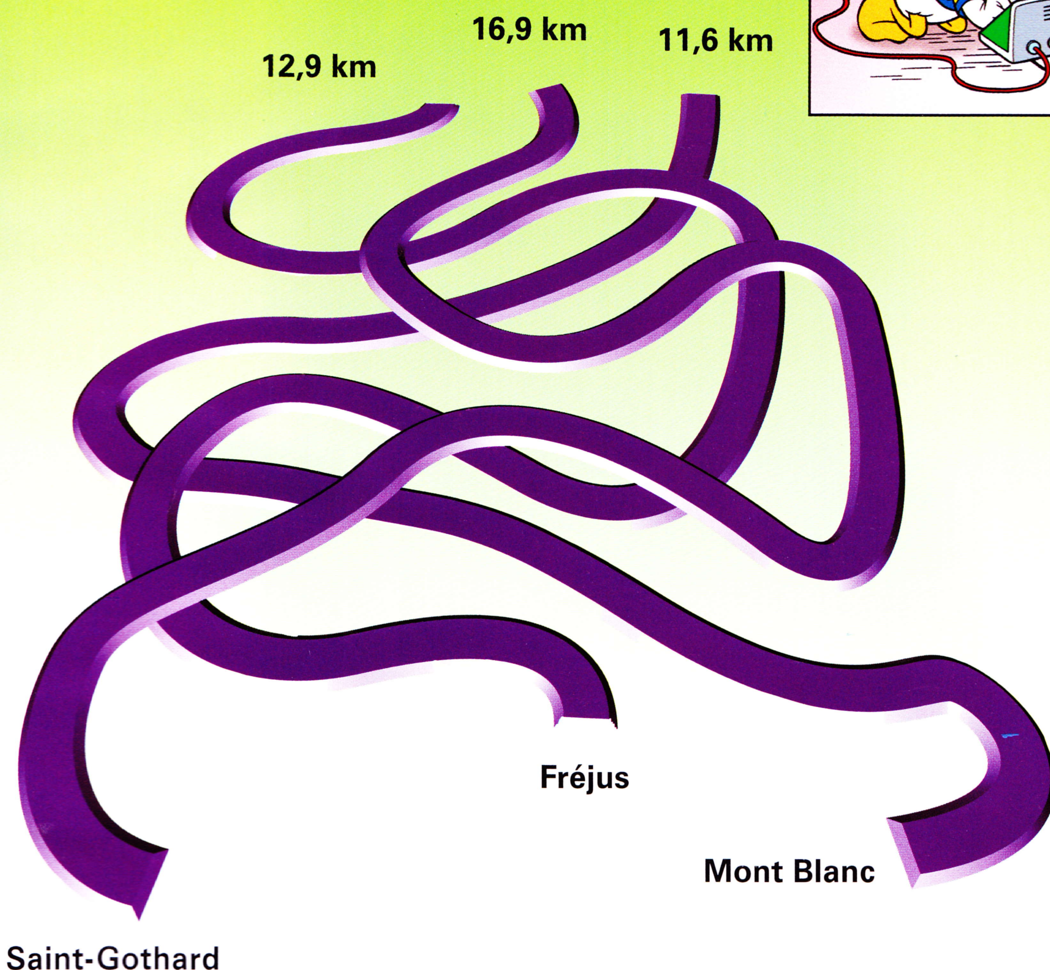

ESTE RÂNDUL TĂU ACUM!

LUMINIȚA DE LA CAPĂTUL TUNELULUI

Mergi până la capătul acestor trei tuneluri din Alpi și vei descoperi ce lungime are fiecare.

SOLUȚIE: SAINT-GOTHARD: 16,9 KM, FRÉJUS: 12,9 KM, MONT BLANC: 11,6 KM

O SCURTĂTURĂ PRIN ALPI

Din 1965, tunelul din Mont Blanc leagă Franța de Italia. În realitate, acest tunel nu trece exact pe sub Mont Blanc, ci pe sub un munte apropiat, Aiguille du Midi. Tunelul traversează masivul pe o lungime de aproape 12 km. Înainte de construirea tunelului, muntele trebuia ocolit pe o distanță de 150 de km.

ȘTIAȚI CĂ...

„A FORA" ÎNSEAMNĂ A SĂPA GĂURI. O MAȘINĂ DE FORAT ESTE O MAȘINĂ CARE SAPĂ ÎN STÂNCĂ, PENTRU A GĂURI MUNTELE.

